

de knotwilg

Plant
hagen!

Jong Natuurverkenners
Torhout

De Grote
Bassin

Team
'de boskabouters'

EROTIEK
AAN DE WATERKANT
(EN ZONDER TABOE):

RIET STREELT RIET.

Geert De Kockere
www.litenatuurttjes.net

Editoriaal

- 3 Biodiversiteit, de rijkdom aan leven op onze planeet

Algemene informatie

Natuur- en Milieunieuwtjes

- 4 Algemeen
Broedresultaten steenuil 2020
- 4-5 Ichtegem
Dreefbeuk gaat onderuit
Joekels van rupsen!
- 6 Koekelare
Vlaamse overheid kapt bomen in Welfvenestbos
- 6 Oudenburg
Slechtvalken op de toren
- 8-9 Behaag het landschap!
- 10 Jong Natuurverkenner Torhout
- 11 Zin in een portie 'brainfood'?
- 12 Bijenorchissen in Ichtegem & Oudenburg - Juwelen op de grens
- 13 De opmars van de Aziatische hoornaar...
- 16-22 Activiteiten
- 23 Programma JNM Roeselare

Plaatselijke bijdragen

- NATUURPUNT GISTEL-oudenBURG & HOGE DIJKEVZW
- 26-27 Nieuws van Natuurfotografen Hoge Dijken
- NATUURPUNT MANDELSTREKE
- 28-30 De Grote Bassin: recreatie én topnatuur in een stadspark
- 31 Moet 100 jaar oude linde wijken voor lantaarnpaal?
- 32-33 Afscheid van pionier Dirk Van Collie
- NATUURPUNT TORHOUT
- 34-35 Inventarisatie in het bosreservaat van Wijnendale
- 36-37 Wandelen voor het Groenhovebos

Werkten mee aan dit nummer:

Dirk Anseeuw, Koenraad Blontrock, Peter Bossu, Geert Carette, Robbe Cool, Freddy Cordy, Kamil Daneels, Gien De Roo, Roney Debaillie, Sofie Dedercq, Erwin Deros, Rose Deschynck, Piet Desmet, Leopold Dewulf, Xavier Dirix, Roland Eeckhout, Jozef Germonprez, Peter Hantson, Valérie Hauspie, Moniek Inghelbrecht, Peter Lemmens, Koen Maertens, Ludo Momerency, Steven Nuytten, Michaël Parmentier, Georges Pollentier, Bart Van Thuyne, Frieda Vandamme, Katrien Vanhouteghem, Maarten Verlindé, Wim Verschelde & Ria Wyffels.

Omslagfoto: Freddy Cordy. (Twee jonge ransuilen in het avondlicht.)

Foto's hiernaast: Erwin Deros.

Biodiversiteit, de rijkdom aan leven op onze planeet

Er zwerven weer wolven door Vlaanderen! Er zitten opnieuw bevers en otters in onze rivieren! Zeehonden vestigen zich in de havengeul van Nieuwpoort! Of wat dichterbij huis: er bloeien bijenorchissen in Koekelare en Oudenburg! De grote vos, een zeldzame vlinder, vliegt rond in het Wijnendalebos! In Roeselarestad kan je kleine karekieten en slechtvalken spotten! Er werd een oehoe gemeld in ons werkingsgebied!

Dit zijn stuk voor stuk nieuwtjes die het hart van iedere natuurvriend doen opspringen. Vaak is het de beloning van een decennialange strijd voor de bescherming van natuur en milieu, waardoor planten en dieren die letterlijk uitgestorven waren in onze regio, opnieuw hun plekje vinden. De natuur- en milieubeweging mag terecht trots zijn op deze mooie resultaten.

En toch gaat het niet goed met de natuur. Wereldwijd zijn de dierenpopulaties met een verschrikkelijke 68% afgenomen tussen 1970 en 2016. Tot die onthutsende conclusie kwam het 'Living Planet Report 2020', waarin de trends van 21.000 populaties van 4.000 soorten gewervelde dieren wereldwijd werden opgenomen.

Vlaanderen laat in het algemeen iets betere resultaten optekenen, met een licht stijgende trend voor de periode 1990-2018. Deze stijging van 0,2% per jaar vormt natuurlijk een bemoedigend resultaat, maar die cijfers moeten stevig genuanceerd worden omdat ze grote verschillen verbergen.

De dieren uit open leefgebieden zoals heiden en waterrijke gebieden gingen er met gemiddeld 15% op vooruit, geholpen door onder meer grote natuurherstelprojecten. In een aantal leefgebieden en voor een aantal soorten blijkt onze inzet voor natuurbescherming vruchten af te werpen.

Vogelsoorten die typisch zijn voor bossen gingen er met gemiddeld 26% op achteruit. Vermesting en verzuring worden daar als één van de hoofdredenen aangehaald.

Voor de vogels in het landbouwgebied is het helemaal dramatisch: daar tekenen we een achteruitgang op van 61 % ten opzichte van 1990. En vóór 1990 kende de biodiversiteit al een sterke achteruitgang. In vergelijking met de eerste helft van de 20ste eeuw bevindt de biodiversiteit in België zich waarschuwend op een

De zeer zeldzame 'zuidelijke heidelibel' kon je de voorbije zomer spotten bij de Stationsput in Ichtegem. Foto: Dirk Anseeuw.

historisch laag niveau. De huismus, de kievit en de zomertortel zijn voor onze ogen aan het uitsterven.

Ondertussen doen we wat we kunnen. Met de steun van onze leden kon Natuurpunt in Vlaanderen al meer dan 25.000 hectare veiligstellen. Ook in onze regio konden we al waardevolle stukken natuur redden door ze aan te kopen of in beheer te nemen, met de bedoeling zo veel mogelijk planten en dieren een toekomst te geven.

Toch zal het ons niet lukken om alleen binnen onze natuurgebieden de strijd voor meer biodiversiteit te winnen. Ons platteland en onze steden moeten vergroenen. Nieuwe bossen en parken moeten een thuis worden voor planten, dieren en mensen. Bomenrijen, hagen en houtwallen moeten het platteland weer aankleden, zodat het er opnieuw leuk vertoeven is. Natte valleien moeten het water ruimte geven wanneer het weer stortregent, en ons water schenken bij een volgende droogte. Wandelen en fietspaden moeten al dat moois toegankelijk maken voor wie rust en ontspanning zoekt in de natuur.

Zo zie je maar: dromen genoeg, maar ook veel werk om de natuur te herstellen en er daarna voor te zorgen dat de omstandigheden ideaal blijven voor de planten en dieren die we beschermen. En weet je wat? Je kan ons daarbij helpen! Kom dit najaar naar één van onze beheerdagen () in de regio. De planten en dieren zullen je dankbaar zijn en wie weet krijg je er als cadeau nog een mooie waarneming bovenop! :-)*

De redactieraad van
Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen vzw

(*) Zie activiteitenkalender vanaf p. 16.

Natuur- & milieunieuwtjes

ALGEMEEN

Broedresultaten steenuil 2020

2019 was een recordjaar bij alle muizenjagende roofvogels, een opsteker voor iedereen die zich inzet voor deze soorten. En dat ondanks de zorgwekkende afname van de oppervlakte aan begraasde weiden, het jachtgebied van deze muizenvaarders.

Februari en maart 2020 startten rampzalig. Met de vele liters neerslag verzopen de meeste nesten veldmuizen. Uit de Haspengouwse fruitstreek en uit de provincie Vlaams-Brabant bereikten ons ook alarmerende berichten over sterfte van jongen door koude nachten. Dat voorspelde allemaal niet veel goeds, maar daar hebben we in Mandelstre-

ke alvast niets van gemerkt. Het afgelopen broedseizoen gaf toch weer uitstekende reproductiecijfers. Meer dan goed, met 3 jongen per geslaagd broedgeval.

Dit jaar lagen er, net als verleden jaar, 112 kasten te wachten op controle. Door de coronacrisis konden we 12 kasten niet bezoeken en 2 kasten vonden we bij een omgewaaide boom. Resten er 98 kasten om de resultaten te berekenen:

- 44 kasten met 133 jongen: 5 kasten met 1, 7 met 2, 18 met 3, 10 met 4 en 4 met 5 jongen.
- 9 kasten met slechte eieren.
- 3 kasten met solitaire vogels.
- 1 kast met 2 dode jongen.
- 1 koppel zonder broedsel.

Dit geeft een bezetting van 58 %. Niet slecht, maar hier had ik een hoger cijfer verwacht. Het recordaantal jongen van verleden jaar (189) zou voor meerdere nieuw bezette kasten zorgen, dacht ik. Niet dus. Wel zijn 2 kasten na respectievelijk 7 en 9 jaar opnieuw bezet met een broedgeval.

Na de controle van mijn sector, eind mei, dacht ik dat we op een heel slecht seizoen afstevenden. Van de 28 kasten die Koen en ik bezochten vonden we er maar 7 met eieren, waarvan 2 kasten met koude leg-sels. Bij nacontroles van de 5 plaatsen met warme eieren vonden we slechts één jong dat maar een dag oud werd.

Steenuil met regenworm. Foto: Michaël Parmentier.

Nooit meegemaakt in onze sector dat 1/4de van de kasten zo'n slecht resultaat gaf. Als in de andere sectoren evenveel kasten met slechte eieren werden gevonden, zou het een rampseizoen worden. Gelukkig werden er daar maar 2 zo'n kasten gevonden, in de sector Oost, wat het totaal op 9 mislukte broedsels brengt. Verleden jaar hadden we er maar 3 en het gemiddelde van de laatste 10 jaar is 7.

Intussen zijn alle gegevens van de 'Steenuileninventarisatie 2019-2020' ingegeven op waarnemingen.be. Een team binnen Natuurpunt is deze gegevens nu aan het analyseren en begin oktober, op de jaarlijkse steenuilencontactdag, zouden deze beschikbaar zijn. Meer daarover in een volgend nummer van 'de knotwilg'.

Overzicht resultaten van de laatste 10 jaar

Jaar	aantal kasten	bezetting	jongen per kast
2011	110	60 %	2,83
2012	107	60%	2,31
2013	108	61%	2,42
2014	109	60%	3,14
2015	109	54%	2,46
2016	107	63%	2,93
2017	105	55%	2,90
2018	108	64%	2,86
2019	112	60%	3,31
2020	98	58%	3.02

ICHTEGEM

Joekels van rupsen!

Midden augustus kregen we een tip over "joekels van rupsen" in een tuin in Ichtegem. Dan kriebelt het natuur-

lijk om even een kijkje te nemen. En inderdaad: het bleken de indrukwekkende rupsen van de doodshoofdvlinder (*Acherontia atropos*) te zijn.

Deze grote trekvlinder uit Zuid-Eu-

ropa heeft op zijn kop een tekening waarin met wat fantasie een doodshoofd te herkennen is. De doodshoofdvlinder wordt door dat beeld en zijn associatie met de dood gebruikt als symbool in verschillende

De rupsen van de doodshoofdvlinder zijn erg variabel van kleur en tekening, met bruine, geelachtige en groene vormen. Foto: Geert Carette.

culturen. Ook in de film 'The Silence of the Lambs' speelt hij een rol.

De rupsen van de doodshoofdvlinder kunnen vingerdik en tot 13 cm lang worden. De rups leeft bij voorkeur van planten uit de nachtschadefamilie, zoals de aardappel, maar ook van berucht giftige soorten als bilzekruid, wolfskers en zwarte nachtschade. Zelf hebben ze daar geen last van. De gifstoffen uit de planten worden door de rupsen opgeslagen zodat ze zelf oneetbaar worden voor vijanden als vogels. Het gif is ook terug te vinden in de pop en de volwassen vlinder. Verder kan je de rups aantreffen op soorten als liguster, olijf en tomaat. In het zuiden komen ze soms zo massaal voor dat ze schadelijk zijn voor de landbouw.

De doodshoofdvlinder is hier een zeldzame verschijning, maar wordt wel vaker dood aangetroffen bij bijenkasten. Hij leeft net als veel andere vlinders voornamelijk van nectar uit bloemen, maar heeft een sterke voorkeur voor honing. Hij is in staat bijennesten binnen te dringen en daar van de honing te eten zonder door de bijen gedood te worden, maar zeker in moderne bijenkasten mislukt dat wel eens...

Dreefbeuk gaat onderuit

De voorbije zomer stond een dikke oude dreefbeuk langs de betonbaan in het Wijnendalebos, vlak bij het voormalig munitiepark, te wiebelen. De boswachter kreeg de aannemer 'gevaarlijke vellingen' niet onmiddellijk ter plekke omwille van corona, hittegolf en vakantie. Het was de bedoeling de boom te 'ontkronen', zodat de naakte stam nog een tijd mee zou draaien in het ecosysteem als schuilplaats voor spechten en vleermuizen. Maar dat is niet meer gelukt: eind augustus ging de boom vanzelf omver. Hij landde in het aanpalende bosje, tegenover de schuilhut. Resultaat: het beton (beschermd als erfgoed) omhoog, een paar honderd vierkante meter bos plat en enkele toekomstbomen tegen de grond.

Het bosje waar de beuk in landde bestaat uit wintereiken. Dé wintereiken. De oudste in het Wijnendalebos, aangeplant rond 1990 na een stevig debat. Een ferme storm gooide de

aanwezige Douglassparren toen omver en naar de legende vertelt stonden toenmalig boswachter Canniere en houtvester Vitse daar uren te discussiëren. Wie het uiteindelijk haalde weten we niet, maar wel dat er wintereiken werden geplant. De rechtste werden geselecteerd, over de jaren heen vakkundig gedund om die beste exemplaren stilaan plaats te geven voor hun machtige kroon.

Maar helaas, het werd een 'natuurlijke dunning na catastrofe'. Ga maar eens kijken welk gat er in de kroonlaag geslagen werd en hoeveel licht er nu binnen stroomt. Dit lijkt een kleine ramp, maar over 5 jaar is dit gat weer helemaal dichtgegroeid. Nu maar hopen dat de andere beuken het nog even redden: er is nu een gat in hun verdediging geslagen; ze zijn al oud en het veranderende klimaat doet hen ook geen goed.

"Bomen sterven staande", maar niet altijd. Ze kunnen ook stomweg omvallen, zoals dit machtige exemplaar. Gelukkig konden de kabouters net op tijd verhuizen naar de overkant van de dreef.

Foto's: Koen Maertens & Kamil Daneels.

KOEKELARE

Vlaamse overheid kapt bomen in Welfvenestbos

Het Welfvenestbos is zo'n negen hectare groot en als natuurgebied ingekleurd op het gewestplan. Het is nog maar vijftien jaar eigendom van de Vlaamse overheid en tot nader order niet toegankelijk voor het publiek. Het Agentschap voor Natuur en Bos laat er nu 417 bomen kappen. Het gros van die bomen zijn populieren van zo'n vijftig jaar oud, door de vorige eigenaars ooit aangeplant als investering. Ook enkele abelen en eiken moeten plaats ruimen, net zoals het hakhout dat verjongd wordt.

Dat bestaat vooral uit Amerikaanse eiken, elzen, esdoorns en olmen. Het hele bos wordt zo op termijn klimaatrobuster, natuurlijker en structuurrijker. De boomstammen worden tot planken gezaagd en dienen voor het maken van paletten. Het dunnere hak- en kruinhout wordt versnipperd voor verwerking tot bijvoorbeeld spaanderplaten die dan in de bouw gebruikt kunnen worden. En omdat dit bos duurzaam beheerd wordt, komt dit hout met FSC-label op de markt.

Door het kappen van de bomen komt er extra licht in het bos. Daardoor krijgen de boomzaden die daar

liggen de kans om te kiemen. Ook de vele eikels van dit jaar zullen daar dankbaar gebruik van maken. Daarnaast worden er deze winter nog eens 500 elzen aangeplant.

Na vier jaar droogte in Vlaanderen zien veel bossen erg af, vooral die op zandbodems, waar het nu kurkdroog is. Ook sommige beukenbossen hebben het momenteel hard te verduren. Het Welfvenestbos is daarentegen nat en dit bos doorstaat de droogte vrij goed. Dit betekent ook dat er weinig bodemschade zal zijn wanneer de houthakker de stammen door het bos naar zijn vrachtwagen sleept.

OUDENBURG

Slechtvalken op de toren

In de zomer van 2015 werden er voor het eerst slechtvalken waargenomen op de spits van de Onze-Lieve-Vrouwekerk in Oudenburg. Sindsdien zijn er elk jaar slechtvalken gespot: soms een mannetje alleen, soms een koppel. Je kan ze er zien jagen op de duiven en kauwen die rondhangen in de omgeving van de kerktoeren, maar ze versmaden evenmin de steltlopers uit de vlakbij gelegen natuurgebieden 'De Zwaanhoek' en 't Pompje'.

Tijdens spectaculaire baltsvluchten lieten ze al het beste van zichzelf zien, maar broeden is er nog niet van gekomen. We vermoeden dat het zonder nestbak net te moeilijk is om op de kale toren een beschut plekje te vinden voor hun eieren.

Een mannetje slechtvalk boven op het kruis van de Onze-Lieve-Vrouwekerk in Oudenburg. Wij zijn alleszins erg benieuwd naar het waanzinnige uitzicht waar hij van kan genieten. Of vliegt er net iets lekkers voorbij? :-) Foto: Freddy Cordy.

ZORG VOOR DE NATUUR PLAATS EEN FIJNSTOFFILTER

FIJNSTOFFILTER - POLVO (OEKOTUBE)

Broucke investeert voor een betere luchtkwaliteit in België. Door de fijnstoffilter van Oekotube kunnen we 95% van het fijnstof uit de rook filteren via ionisatie. Ontdek waarom een Polvo fijnstoffilter van Oekotube een must is voor uw haard.

VOORDELEN

- Het creëert geen trekvermindering voor uw schouw, want het enige dat zich in uw rookkanaal bevindt is een elektrode van 1,6 m.
- Het filtert fijnstof efficiënter dan goedkopere fijnstof-filters. Met de Polvo / Oekotube filter zal 95% van de fijnstofdeeltjes uit uw rook verdwijnen.
- Gemakkelijk in onderhoud. De schoorsteenborstel kan gemakkelijk de elektrode aan de kant duwen zodat uw rookkanaal perfect kan gekuist worden.
- Weinig verbruik: 30 W wanneer de fijnstoffilter werkt en 1 W in de stand-by fase is. Het toestel zal bij detectie van warmte automatisch aanschakelen.
- De filter kan worden gebruikt voor een toestel tot 40 kW.
- Er zijn geen structurele veranderingen nodig in uw woning. Onze Polvo fijnstoffilter kan bovenop uw schouw geplaatst worden.
- Alle fijnstofdeeltjes worden gefilterd, zelfs de kleinste PM1-deeltjes.

Roeselarestraat 92 | 8600 Esen | 0495 680 962
Meulebeeksesteenweg 12 | 8700 Tielt | 051 438 252

www.broucke.be

Neem
contact op
voor
meer info

Overstappen naar Argenta is kinderspel.

Gemakkelijk, gratis en snel.

MARIANNE DEPRAETERE

FSMA 48078 cAcB
Beversesteenweg 363, 8800 Roeselare
051 20 50 94

KANTOOR LEEN TANGHE

FSMA 46897 cAcB
Aartrijkestraat 12, 8820 Torhout
0475 45 67 62

KANTOOR VANDEVOORDE BVBA

FSMA 107137 cAcB
Meiboomlaan 5-7-9, 8800 Roeselare
051 24 28 27

VANDEZANDE-BRYSSE

FSMA 113630 cAcB
Marktstraat 20, 8810 Lichtervelde
051 72 44 11

KANTOOR VANHAECKE

FSMA 61160 cAcB
Rumbeeksesteenweg 464, 8800 Rumbeke
051 24 46 53

ARGENTA ROESELARE NOORD SFG INVEST BV

FSMA 0741379116
Noordlaan 9, 8800 Roeselare
051 24 01 30

Behaag het landschap!

De uitdaging: natuur verbinden

De achteruitgang van de biodiversiteit is een van de grootste uitdagingen voor de komende jaren. Het razende tempo waarmee het aantal soorten dieren en planten afneemt is bijzonder onrustwekkend. Als de achteruitgang van het aantal akker- en weidevogels, maar ook die van kleiner grut als bijen, hommels en vlinders de komende 15 jaar in dezelfde mate doorgaat als de voorbije 15 jaar, dan zitten we in het Vlaanderen van 2035 zonder die beesten, op een honingbij van de imker of een koolwitje na.

In de beleidsbrief van Vlaams milieuminister Zuhair Demir staan hoopgevende intenties om de biodiversiteit te herstellen, onder meer door natuurgebieden te verbinden. Maar laten we met een open geest eens over de grens kijken hoe we dat zoal kunnen doen.

Wilde plannen in Wallonië

In de Waalse Regering is Céline Tellier minister van Milieu, Natuur, Bos, Platteland en Dierenwelzijn. Tellier is een vrouw die tot voor kort aan de andere kant stond. Tellier was voorzitter van Inter-Environnement Wallonie, de Franstalige tegenhanger van de Bond Beter Leefmilieu. Terwijl in Vlaanderen het middenveld onder vuur ligt, kreeg het in Wallonië met Tellier een plaats in de regering.

In Mo-Magazine zei ze daarover: *"Inhoudelijk volgde ik de dossiers waarvoor ik verantwoordelijk ben al op. Ik ben vertrouwd met de materie. Nu draag ik vooral een andere pet en dat vergt soms een andere logica. Ik moet balanceren tussen verschillende belangen en standpunten. Maar ik weet heel goed waarom ik ben toegetreden tot deze regering. Ik ben hier om het milieu en de natuur wezenlijk te verbeteren. Dat is mijn leidraad en daar zal ik in geval van twijfel altijd*

Boven een 'gelegde' meidoornhaag bij de Huwynsbossen in Lichtervelde. Deze oude techniek, waarbij de stammen laag worden ingekapt zonder ze geheel door te kappen en deze daarna worden neergelegd en ingevlochten, zorgt voor een dicht netwerk van takken waar tal van dieren een plekje vinden (midden).

Onder een foto van het 'leggen' in februari 2018. Foto's: Peter Lemmens.

naar teruggrijpen. Mijn doel is de klimaatverandering tegen te gaan, de biodiversiteit te verbeteren en onze relatie met de natuur te herstellen. Het is tijd om ons minder als roofdier te gedragen en de natuur niet louter te beschouwen als gebruiksvoorwerp”.

De kracht van hagen

Een van de grootste plannen van de paars-groene Waalse regering op vlak van biodiversiteit is om 4.000 kilometer hagen of een miljoen bomen te planten. Wallonië moet groener worden en vooral: het groen dat er nu is moet met elkaar verbonden worden door hagen, bomen en struwelen. Wat versnipperd is, moet een aaneengeschaakt groen netwerk worden met die hagen als ruggengraat.

Hagen bieden woongelegenheden aan tal van diersoorten en zijn ook een soort van 'biodiversiteitssnelweg' waarlangs dieren zich kunnen verplaatsen. Bovendien vormen ze een dam tegen overstromingen, verminderen ze de erosie van vruchtbare grond, helpen ze met de opslag van koolstof in de bodem en – ook niet

onbelangrijk – creëren ze werkgelegenheid. Die hagen moeten geselecteerd, opgekweekt, geplant en onderhouden worden.

Een heel concrete maatregel dus, een duidelijk plan dat zowel goed is voor de biodiversiteit als helpt tegen de klimaatverandering. De Waalse Regering wil dit plan uitvoeren samen met de landbouwers en de rest van de burgers. Je kunt er mensen, verenigingen en dorpen rond samenbrengen. Niks concreter en positiever voor de natuur dan samen bomen planten.

We horen het sommigen nu al zeggen: *“Maar heren, juist de intensieve landbouw is een van de grote oorzaken van het verlies van biodiversiteit”*. En dat klopt, dat valt niet te ontkennen, maar ook daar las ik wijze woorden van minister Tellier: *“De landbouwsector heeft al veel klappen gekregen, boeren zagen hun inkomen dalen, maar veel boeren beseffen ook dat het noodzakelijk is het model te veranderen. In het regeerakkoord hebben we duidelijk de nadruk gelegd op de ondersteuning en promotie van de familiale landbouw. Voor steden willen we de voedselstrate-*

gieën verder verfijnen, zodat op scholen zo veel mogelijk lokaal voedsel wordt gegeten en de band tussen boer en stad nauwer wordt. We willen de boeren die de moed hebben om te veranderen actiever ondersteunen. Omdat zij tonen dat het in de praktijk anders kan en dat is de beste manier om anderen te overtuigen”.

We weten dat Vlaanderen Wallonië niet is en dat een regeringsbeleid niet dat van een gemeentebestuur is. Toch zit er veel gemeenschappelijks in wat de Waalse regering nu gaat doen rond biodiversiteit en wat onze Vlaamse overheid én onze gemeenten kunnen doen.

Zonder verbinding tussen natuurgebieden raken populaties opgesloten op groene eilandjes en sterven ze uit, lokaal, regionaal of erger. De biodiversiteitsbarometer wijst ons er op dat de nood hoog is, maar we kunnen er wel iets aan doen. Of we nu kiezen voor een netwerk aan hagen, houtwallen of brede beekvalleien, het verbinden van wat ons nog rest is een eerste noodzakelijke stap om onze biodiversiteit te redden. Moeten we echt nog herhalen dat het veiligstellen en verbeteren van de biodiversiteit een topprioriteit moet zijn voor het beleid op alle niveaus?

Peter Bossu

Diksmuidesteenvweg 54 || Staden
0495 78 94 74 || info@mr-print.be
mr-print.be +

Bij iedere bestelling van uw drukwerk, promomateriaal, ... bij **Mr-Print** doneren wij **3%** aan **natuurpunt**

- || Offset en digitaal
- || Familie en handels
- || Promomateriaal
- || Stempels
- || Van ontwerp tot levering

Plant zelf hagen en heggen!

‘Behaag het Houtland’ is een campagne van het Regionaal Landschap Houtland om inheems groen te promoten. Je kan er plantgoed voor hagen en heggen bestellen, maar ook (fruit)bomen, houtkanten, knotwilgpoten en vogelbosjes. Dit jaar kan je het plantgoed bestellen tot en met maandag 16 november. Alle info op <https://shop.houtlandzoemt.be/>

Bij het ‘Stad-Land-schap ’t West-Vlaamse hart’ kan je terecht voor knotwilgpoten. Alle info op www.westvlaamsehart.be/bewilghetland-schap

**OOK NA
4 OKTOBER
KAN JE NOG
INSTAPPEN!**

JONG NATUURVERKENNERS TORHOUT

Ben jij tussen 8 en 13 jaar oud en een megafan van de natuur? Wil je bijen, paddenstoelen, planten, salamanders, vogels en nog veel meer ontdekken? Dan ben je van harte welkom bij onze 'Jong Natuurverkenners Torhout'.

We komen 1 keer per maand samen in het Groenhovebos en trekken er op onderzoek uit. Na onze expeditie spelen we een spel in Torwoud.

Afspraak op de parking van Groenhove om 9.30 u., einde om 12.30 u. Drank en koek in de prijs inbegrepen. Gratis kennismaking & proefuitstap op 4 oktober.

Inschrijven via de website van Natuurpunt (zoekterm 'Natuurpunt 43796'). Kostprijs leden Natuurpunt € 35, niet-leden € 42. Dit geld gaat integraal naar ons aankoopproject in het Groenhovebos.

PROGRAMMA:

- **4 oktober:** boomspringers en hun huizen
- **8 november:** mycelium@groenhove
- **29 november:** briele met mossen
- **3 januari:** wintervogels spotten (uitstap)
- **7 februari:** het is nog niet al naar de knoppen
- **7 maart:** spoorzoekerstocht
- **11 april:** kikkers en salamanders op de been
- **2 mei:** we zien ze vliegen

(Wijzigingen in programma steeds mogelijk, net als extra activiteiten wanneer er zich een bijzonder natuurfenomeen in de buurt afspeelt.)

PS: Zin om mee activiteiten te begeleiden? Heb je een neus om je verwondering voor de natuur door te geven? Neem dan contact met ons op (dirix.xavier@gmail.com).

Zin in een portie 'brainfood'?

Wie oktober zegt, denkt aan de herfst. Een notenliefhebber kijkt dan richting walnotenboom. Graag een woordje meer over die interessante boom en noten.

De walnotenboom, alhoewel heel mooi gebouwd, gedraagt zich eerder onopvallend. Je kunt hem misschien een stille genietier noemen. Vroeger stond hij grondvast in vele tuinen en vooral op boerderijen dicht bij het woonhuis. Hij verspreidt immers een sterke geur en zou muggen en vliegen afweeren. Feitelijk brachten de Romeinen hem zo'n 2.000 jaar geleden vanuit Perzië (Iran) hierheen. Na zovele jaren van inburgering mogen wij hem inheems noemen.

De walnotenboom, *Juglans regia* of ook wel okkernotenboom genoemd, bloeit als eenhuizige boom in mei, met veel mannelijke bloemen (katjes) en minder opvallende vrouwelijke bloemen, waaruit door windbestuiving de vrucht ontwikkelt en zorgt dat wij op winterse dagen noten kraken.

Begin oktober kun je meestal de eerste noten rapen. Rapen is het juiste werkwoord. Ongeduldige en gulzige mensen kunnen niet wachten en gaan de boom met stokken te lijf. Trouwens geen mooi dankgebaar! Walnoten zijn valnoten en komen naar ons toe als ze rijp zijn. Ze barsten uit hun bolster. De beste noten liggen dus op de grond en bewaren ook langer, zelfs tot twee jaar. Rapen en reinigen en een tweetal weken laten drogen in een goed verluchte ruimte, zo blijven ze vrij van schimmel en wordt de smaak optimaal. Op een overdekt terras gespreid op krantenpapier kan ook, maar wees op je hoede voor

eksters en andere geïnteresseerden. Zo zagen wij vorig jaar, na een kort uitje, onze mand met 2/3 vermindert. Vind je na de lange bewaartijd de smaak niet meer raak, leg ze een poos in heet gezouten water. Het bruine velletje komt gemakkelijker los en de noten zijn weer top.

Walnoten zijn supergezond en worden ook brainfood of hersenvoedsel genoemd. Volgens de signatuurleer (*) lijkt de vorm van het vruchtvlees niet voor niets op de vorm van onze hersenen. Maak een noot open en kijk naar de twee helften. Hier ervaar je dat de natuur geen veel- en luidprater is, maar veel zegt. Trouwens in studentenhaver zitten walnoten.

De meeste noten behoren tot de gezonde voeding, maar de walnoot steekt er bovenuit. Zij bevat veel antioxidanten, eiwitten, ijzer, onverzadigde vetten en vitamine B1 en heeft een gunstige invloed op hart- en bloedvaten en het cholesterolpeil... Het schijnt dat walnoten de mens ook nuchter houden. Zo past een schaalpjes walnoten zeker bij het aperitief.

Van noten krijg je inspiratie... om creatief te zijn. Alles aan de boom kan dienen. Je kunt uit de noten olie persen, vruchtvlees in brood- en ander deeg mengen, likeur en porto van de groene onrijpe noten maken, thee van de blaadjes en de tussenschotjes, kleurstof en inkt, maar ook het hout van stam en wortel siert in menig meubel. En in meer en meer recepten en gerechten mogen okkernoten meedoen.

Die groene bolsters die uiteindelijk zwart kleuren, verraden altijd dat je met okkernoten bezig geweest

Ook de groene bolsters met onrijpe noten bieden culinair heel wat mogelijkheden! Bijvoorbeeld al eens notenporto geproefd?

bent. Niet moeilijk te begrijpen dat je er inkt kunt van koken of je haar bijkleuren. Nog een nuttige tip: heb je een kras of een witte waterkring in je parketvloer, wrijf dan met het vruchtvlees van een noot over de plek. De olie doet haar werk en je wordt er blij van.

Ik hoop dat ik jullie warm heb gemaakt om deze veelzijdige boom naar waarde te schatten en als je nog plaats hebt in je tuin of op het boerenerf... denk dan eens aan de walnotenboom. Ook mooi als parkboom, op wandel- en educatieve plaatsen, in volkstuinten, voedselbossen en agroforestry, waarbij landbouw en bomen gecombineerd worden. Onze intelligentie kan er maar wel bij varen. Leve de 3 x H-boom: goed voor hart, huid en hersenen.

Tekst & foto: Moniek Inghelbrecht

(*) De signatuurleer is een oude maar ondertussen achterhaalde theorie die inhoudt dat uiterlijke kenmerken van planten die overeenkomsten vertonen met delen van het menselijk lichaam, aanwijzingen geven over de delen van het menselijk lichaam waarvoor deze planten gebruikt kunnen worden.

Bijenorchissen in Ichtegem & Oudenburg

Juwelen op de grens

Bijenorchis in Ichtegem. In werkelijkheid is deze bloem iets meer dan 1 cm groot.

Foto: Leopold Dewulf.

Als Georges Pollentier je belt, dan weet je dat het belangrijk is. En dit telefoontje ging over Pete Thompson. Die ontdekte een kleine populatie bijenorchissen (*Ophrys apifera*) op de grens tussen Ichtegem en Koekelare.

De orchideeënfamilie is een van de grootste plantenfamilies op aarde. Er worden meer dan 20.000 soorten onderscheiden, waarvan het geslacht *Ophrys* een groep van orchideeën is met soorten in Europa, de Canarische Eilanden, Noord-Afrika en het Midden-Oosten. De bloemen van dit geslacht zijn een schoolvoorbeeld van de typische orchideeënbloem: opvallend gekleurd, tweezijdig symmetrisch en met drie kelkbladen en drie kroonbladen. Het middelste kroonblad, de lip, is daarbij afwijkend van vorm en vergroot, zodat het een platform vormt voor insecten om zo makkelijker het centrum van de bloem te bereiken. '*Ophrys*' is trouwens het Griekse woord voor wenkbrauw, verwijzend naar de harige randen van de lip van deze bloemen.

Dit geslacht telt ruim 140 soorten, maar het precieze aantal verschilt nogal naargelang de samensteller van de determinatietabel in kwestie. Het probleem is dat heel wat soorten goed op elkaar lijken, je aan één en dezelfde plant soms licht verschillende bloemvormen vindt én de soorten onderling makkelijk kruisen. Determinatieplezier (of beter: wanhoop :-D) gegarandeerd! Via DNA-onderzoek probeert men deze knoop nu te ontwarren.

De soortnaam '*apifera*' betekent bij-achtig. De planten uit dit geslacht zijn opmerkelijk omdat ze zich deels voortplanten door middel van 'pseudocopulatie'. Dat wil zeggen dat de bloemen zo goed mogelijk vrouwelijke insecten nabootsen, in dit geval bijen, zodat amoureuze mannetjes er mee proberen te paren en zo de bloemen bestuiven. Maar dat dit geen feilloos systeem is, bewijst het feit dat de bloemen van de bijenorchissen ook helemaal aangepast zijn voor zelfbestuiving.

De wegberm waar de planten werden ontdekt is op het eerste gezicht een lelijk stukje ruigte, een wegberm zoals je er overal vindt. Maar vlak naast het fietspad en verstopt tussen meer 'banale' planten, staat hier een populatie van dertien bijenorchissen. Gezien de grootte van de planten moet het een populatie zijn die er al enkele jaren staat en die we dus vrolijk over het hoofd hebben gezien.

De bijenorchis is in ons land, hoewel zeldzaam, de meest voorkomende soort van deze familie. Hommel-, spinnen- en vliegenorchis zijn nog zeldzamer. Het valt wel op dat de

bijenorchis de laatste jaren steeds vaker opduikt. Eigenlijk is dit een plant uit Midden- en Zuid-Europa die bij ons zijn noordgrens bereikt, maar door de klimaatverandering verder opschuift naar het noorden. Net zoals veel andere orchideeën heeft de bijenorchis een voorkeur voor grazige kalkgras- en hooilanden, maar ook in zuurdere omstandigheden kan je ze aantreffen. Je vindt ze zowel in de volle zon als in de schaduw. Droog of nat heeft weinig belang.

Om deze populatie te behouden en liefst ook te laten uitbreiden, is een vorm van beheer nodig. Het eerste punt is natuurlijk er voor te zorgen dat deze wegberm niet plots gefreesd, geschraapt of, laat staan, gesproeid wordt. In principe moet licht maaibeheer de zaak klaren, waarmee we bedoelen dat we hier jaarlijks of om de paar jaar maaien en het maaisel wegnemen. Dit moet ervoor zorgen dat we nog jaren kunnen genieten van deze bijzondere bloemen.

Ook in Oudenburg werd trouwens een prachtige populatie bijenorchissen ontdekt. Daar was Dirk Peene de gelukkige die tijdens een wandeling met zijn vrouw meer dan 100 bijenorchissen telde in een wegberm. Vlakbij vond hij ook nog blauwe bremraap en klavervreter, twee zeldzame parasitaire planten uit de bremraapfamilie. Van een topberm gesproken! Conclusie: een 'ordinaire' berm kan zeldzame schatten verbergen. Toch fijn dat heel wat natuurliefhebbers wat 'dichter bij hun kot' zijn moeten blijven tijdens deze coronacrisis. :-)

Freddy Cordy & Leopold Dewulf

De opmars van de Aziatische hoornaar...

Opvallend onopvallend. Dat kan je wel zeggen wanneer je vele weken langs een solitaire plataan in een kleine groenzone wandelt zonder iets in de gaten te hebben. Een buurvrouw signaleerde ons dat daar, op amper 100 meter van onze woning, een hoornaarnest hing. Prompt gaan kijken en jawel, ruim acht meter hoog, stevig verankerd in een dikke takvork, was met wat speuren een uit de kluiten gewassen nest te zien. Een ruim 50 cm hoog cellulosebouwsel met rondom spleetvormige ingangen, waarheen de donkere wespen af en aanvlogen.

Oeps, Aziatische hoornaar (*Vespa velutina*) als naaste buur. Deze invasieve soort, die rond 2005 via een lading planten uit China voet aan de grond kreeg in Zuid-Frankrijk, is iets kleiner en donkerder dan onze ruim 3 cm lange inlandse hoornaar (*Vespa crabro*). Daarnaast hebben ze een gele achterlijfspunt en poten. De bruinrode kop en poten van onze Europese hoornaar, waarvan het achterlijf veel meer geel vertoont, missen ze.

Het nest hing goed verstopt, boven in een solitaire plataan.

In verschillende andere insectengroepen imiteren bepaalde soorten die wespachtigen. Ze hebben een erg gelijkend kleurenpatroon, maar zijn voor de rest volkomen ongevaarlijk. De stadreus (*Volucella zonaria*), een grote zweefvlieg, is hiervan een sprekend voorbeeld. Met rode kop en borststuk, naast een geel achterlijf met zwarte strepen, lijkt het net een enorme wesp. We zagen er een in onze tuin, op visite bij een veldje bloeiende munt. Deze vorm van mimicry zorgt ervoor dat ze door belagers voor hoornaars worden aanzien en met rust gelaten worden.

Sterker nog, ze slagen er in om ongemoeid wespennesten binnen te dringen, waar ze hun eitjes afzetten. Hun larven leven er onder in het nest van afval en dode wespenlarven. Eens het wespennest verlaten is, overwinteren de larven er om de volgende zomer te verpoppen tot nieuwe stadsreuzen. Een wonder hoe ze het klaarspelen in die vijandige omgeving.

De Aziatische hoornaar is bijzonder schadelijk voor onze inlandse wilde bijen en honingbijen, die hij aanvalt en oppeuzelt. In bijenkorven kunnen ze een ware ravage aanrichten en bij gebrek aan honingbijen schakelen ze dan maar over op andere bestuivers. Onze Europese neef heeft het vooral op vliegen en muggen, maar ook spinnen gemunt.

Pas sinds 2011 zijn deze Aziatische exoten in ons land gesignaleerd, maar hun opmars gaat razendsnel. Vanaf september start hun reproductiefase, waarbij in zo'n meganest nieuwe koninginnen en vruchtbare mannetjes opgroeien. Eén zo'n nest kan het jaar erop

resulteren in 50 nieuwe. Om te voorkomen dat de vele koninginnen uitvliegen en nieuwe kolonies stichten is het cruciaal dat hun nesten zo snel mogelijk gelokaliseerd en verdelgd worden.

Vermoed je dat er ergens een Aziatisch hoornaarnest hangt, neem dan enkele foto's zonder de dieren te verstoren en geef de waarneming mét foto door via de website vespawatch.be, het officiële meldpunt. Zij controleren de waarneming en verwittigen de lokale brandweer, die een gespecialiseerd team naar de plaats stuurt om het nest te vernietigen.

Dat hebben wij ook gedaan. De twee spuitgasten waren hier vrij snel voor deze delicate maar droge klus. Als astronauten ingepakt schoven ze langzaam een telescopische buis uit tot onder in het nest, waardoorheen een insectendodend poeder in het nest werd verstoven. Alles gebeurde zeer omzichtig, om te vermijden dat koninginnen en darren verstoord zouden wegvliegen via de zijopeningen.

We vernamen dat de Roeselaarse brandweer in 2019 tweemaal moest uitrukken. Een keer voor een klein primair nest, met enkel werksters, in een tuin en een keer voor groot reproductienest in het aangrenzende stadspark. Eind augustus was 'ons' nest al de derde oproep van dit jaar. Als we allemaal alert blijven en nesten tijdig signaleren, kunnen we de opmars van de Aziatische hoornaar misschien nog stuiten, maar probeer vooral niet om zelf in te grijpen!

Tekst & foto's: Piet Desmet

TUINAANLEG - TUINONDERHOUD

Beversesteenweg 369 - Roeselare
tel. : 051 69 00 30 - Gsm: 0475 688 871
info@davidtshubert.be

Houthandel
Carpentier

Gitsbergstraat 53
8830 Hoogde-Gits
Tel. 051 20 20 04
Fax 051 24 59 52

Biologisch,
seizoensgebonden &
vegetarisch
huiskamerrestaurant
in Torhout.

Meer info en data op
www.rozemarijnenmelisse.be

PROEF EENS VAN EERLIJKE HANDEL

So fair, so good

Oneerlijke
HANDELSREGELS geven
kleinschalige producenten in
het Zuiden geen kansen op de
internationale markt. Laat zien
dat jij het anders wil: **KIES
VOOR EERLIJK.**

ECOLOGISCHE TEELT

is hét antwoord van
kleinschalige boeren
in het Zuiden op
landbouw die energie
en water verslindt.

OXFAM

Wereldwinkels
Gistel: Kerkstraat 5
Lichtervelde: Marktstraat 26
Roeselare: Noordstraat 156
Torhout: Hofstraat 9

www.oxfamwereldwinkels.be

Torhoutsesteenweg 179
St. Andries Brugge

Maalsesteenweg 299
St. Kruis Brugge

Meensesteenweg 51
Roeselare

BOUWERKEN
Heemeryck
Paul

vloeren
faiencen
opritten
terrassen

0477 67 12 89

Slijperstraat 21
8840 Oostnieuwkerke

ALGEMENE BOUWONDERNEMING

ERIK DEBAL

Verbrandhofstraat 130 - Roeselare
Tel. 051 20 83 41
info@debalerik.be - www.debalerik.be

**NIEUWBOUW - VERBOUWINGEN
WIND- EN WATERDICHT WONINGEN
ALLE RUWBOUW- EN BETONWERKEN
ENERGIEBESPARENDE RENOVATIES**

FOTOCOUDENYS.BE
DE WEBSHOP MET DE BESTE WINKELSERVICE

Nikon **FUJIFILM** **SONY**

KONING ALBERTSTRAAT 13, 8210 VELDEGEM - 050/277438
tussen Brugge en Torhout, vlakbij de kruising van E40 en E403, gratis parkeren voor de deur

activiteitenkalender

OPGELET:

Wij mogen jullie weer mee op ontdekking nemen in de natuur, maar enkel op voorwaarde dat het aantal deelnemers beperkt blijft en de veiligheidsafstand gerespecteerd wordt.

Daarom vragen we om VOOR ELKE ACTIVITEIT in te schrijven via de website van Natuurpunt (tenzij anders vermeld). Kan je onverwacht toch niet mee, geef dan een seintje aan de contactpersoon van die activiteit.

Daarnaast gelden volgende coronaregels:

- Je blijft thuis als jij of een van je huisgenoten symptomen van COVID 19 vertoont.
- Je brengt een mondmasker mee en draagt dit (m.u.v. de gidsen o.w.v. verstaanbaarheid).
- Je desinfecteert je handen.
- Je houdt altijd anderhalve meter afstand van de andere deelnemers.
- Je raakt geen objecten aan en geeft er geen door tijdens de excursie.

Verdere versoepeling (of – laat ons hopen van niet – verstrenging) van de maatregelen verneem je via onze Facebookpagina's, nieuwsbrieven of websites.

Controle slaapmuizenkasten

Ploegsteert

• Zaterdag 10 oktober om 8 u. (18 u.)

Ben je gebeten door zoogdieren? Sluit dan aan bij de controle van de slaapmuizenkasten in Ploegsteert. Een unieke kans om eikelmuisen en hun sporen te zien. Wie geïnteresseerd is om mee te gaan, kan contact opnemen met Geert Carette (geert.carette@skynet.be of 0484/183.761). Je kan zowel een hele als een halve dag aansluiten.

Organisatie: Lys Nature & Natuurpunt Poperinge i.s.m. NP TORHOUT

'Repair Café' met Torhout Content

Torhout

• Zaterdag 10 oktober vanaf 13.30 u. (17 u.)

Torhout Content organiseert samen met Femma Torhout, Natuurpunt Torhout, Netwerk Bewust Verbruiken en Tordale een coronaveilig 'Repair Café'. Handige Harry's en Henriëttes staan er klaar om, samen met jou, je kapotte spullen te herstellen. En dat kan van alles zijn: een fiets, een botte kettingzaag, een elektrisch toestel dat niet meer naar behoren werkt (zelfs een computer!), een beschadigd juweel of een kledingstuk met een gaatje erin. Herstellingen zijn gratis; enkel voor eventuele wisselstukken moet je betalen. Een vrije bijdrage voor de werking van het 'Repair Café' is steeds welkom.

Afspraak in 't Bourgondisch Hof (Ganzevijverstraat 4, Torhout), maar vooraf graag inschrijven per tijdsblok (van 13.30 tot 14.30, van 14.45 tot 15.45 of van 16 tot 17 u.) bij Roney Debaille (050/214.574, 0484/481.547 of rdebaille@gmail.com). Verder moeten we je vragen om minimaal 1,5 m afstand te houden, een mondmasker te dragen en je handen te ontsmetten. Meer info op www.torhoutcontent.be of www.repaircafe.org.

Organisatie: Torhout Content i.s.m. Femma Torhout, NP TORHOUT, Netwerk Bewust Verbruiken & Tordale

'Nacht van de duisternis': 'De Vijfwegen in d'n doekre' Staden

• Zaterdag 10 oktober om 19 u. (22 u.)

Als het donker invalt en alles stil wordt, nemen de dieren het van ons over. Hoe goed ken jij de dieren van de nacht? Kom het donker op de Vijfwegen met je eigen ogen beleven en luister naar de mooiste verhalen over de hoofdrolspelers onderweg. Alle kinderen, groot en klein, zijn welkom. Vooraf inschrijven bij Stad-Landschap 't West-Vlaamse hart (west-vlaamsehart@west-vlaanderen.be of 051/275.550). Afspraak bij het stationsgebouw van Vijfwegen, Ontmijnersstraat 1 in Westrozebeke. Breng een klein lichtje mee. Meer info bij Sofie Declercq (0486/249.062).

Organisatie: NP KERN GROOT-STADEN i.s.m. SLS 't West-Vlaamse Hart

Familiewerkdag in het Groenhovebos

Torhout

• Zondag 11 oktober om 9 u. (12 u.)

Ben je graag buiten bezig? Wil je iets doen voor het klimaat en de natuur een handje helpen? Kom dan naar Groenhove! Samen met onze groep beheervrijwilligers ga je aan de slag om van het Groenhovebos een mooiere en natuurrijkere plek te maken. Je geniet er van de natuur, doet aan fitness, wordt helemaal zen en leert sympathieke Natuurpunters kennen! Kies je voor licht werk, of houd jij net van een uitdaging? Er is altijd wel iets te doen:

- De meeste percelen die we aankochten staan vol uitheemse planten en overall vind je afsluitingen en (prikkel) draad. Deze verwijderen we zodat Groenhove weer een aangenaam bos wordt voor mens, dier en plant.
- We beheren ook het heideveldje van de stad Torhout. Om deze historische schat in topconditie te houden is er handenarbeid nodig.

Afspraak op de parking van Groenhove, recht tegenover de manege (Bosdreef 8, Torhout). Kom je wat later en zie je niemand staan, bel dan even naar Roney (zie hieronder). Zorg voor aangepaste kledij, goed schoeisel en een paar stevige werkhandschoenen. Zelfs als je je maar een uurtje kan vrijmaken, ben je van harte welkom. Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).

Als de coronamaatregelen nog wat versoepeld worden, kunnen we je weer een drankje aanbieden tijdens de pauze en eindigen we opnieuw met een biologische broodmaaltijd, geschonken door BIOGUY (tot voor kort Origin'O Torhout).

Organisatie: NP TORHOUT

activiteitenkalender

'Week van het Bos': herfstwandeling in Wijnendale

Torhout

· Zondag 11 oktober om 9 u.
(12 u.)

We gaan de herfstseer op-snuiven in het Wijnendalebos, het 181 ha grote domein in het hart van West-Vlaanderen. Je vindt hier imposante zomereiken, eikenbeukenbossen op de hogere delen en elzenessenbossen in de natte valleien. De grote variatie in dit bos zorgt voor een even rijk dierenleven. De ree, die hier in 1999 voor het eerst verscheen, is de grootste en meest aabare bosbewoner; de boomarter de meest mysterieuze. En in de herfst staan hier wel meer dan 500 soorten paddenstoelen!

Afspraak om 9 u. bij bezoekerscentrum 'De Grote Zaagbek', Oude Brugseweg 239 in Oudenburg voor carpooling of om 9.20 u. op de parking links beneden het kasteel van Wijnendale (Oostendestraat 390, Torhout). Meer info en inschrijven bij Leopold Dewulf (0499/155.872 of leopolddewulf@gmail.com).

Organisatie: NP GISTEL-UDENBURG & HOGE DIJKEN vzw

Wandeling in het arboretum

Koekelare

· Zondag 11 oktober om 14.30 u. (16 u.)

We gaan op stap in het enige West-Vlaamse arboretum, dat van Koekelare. Je kan er boomsoorten van over de hele wereld bewonderen, waaronder heel wat bijzondere dennen en sparren. En als het de weken voor ons bezoek voldoende regent vinden we hier ook een schat aan bijzondere paddenstoelen. **Afspraak in het arboretum aan de Bovekerkestraat in Koekelare. Neem bij het kruispunt Bovekerkestraat / Provinciebaan (N363) de richting Bovekerke. Na 190 m. vind je rechts de (kleine!) parking en de toegang van het arboretum. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).**

Organisatie: NP RUIDENBERG

'Dag van de Trage Weg': op ontdekking in en rond Don Bosco

Torhout

· Zaterdag 17 oktober om 14 u.
(16.30 u.)

De 'Dag van de Trage Weg' is een actieweekend waarbij 'trage wegen' in de kijker staan. Deze wegen voor niet-gemotoriseerd verkeer bieden ongetwijfeld ook jou heel wat voordelen: je ontdekt er de natuur; ze zijn ideaal voor een fiets- of wandeltocht en ze vormen een verkeersveilig alternatief voor drukke straten. Bovendien vertellen deze vaak eeuwenoude verbindingen iets over de lokale geschiedenis.

Jammer genoeg zijn veel van deze paden en wegjes illegaal afgesloten, ingepalmd of omgeploegd. De 'Dag van de Trage Weg' moedigt gemeenten aan om verwaarloosde wegen te herstellen.

Dit jaar gaan we op verkenning in en rond Don Bosco. Een sprookje maakt het ook aantrekkelijk voor kinderen vanaf 4 jaar. Als het opnieuw zou mogen bieden we je na de wandeling nog een drankje aan.

Afspraak op de parking van het Don Boscoplein voor een wandeling van zo'n 4 km, onderbroken door enkele rustpauzes. Op verschillende plaatsen kan je een doorsteek nemen, maar niet toegankelijk voor rolwagens. Meer info bij Roney Debailie (0484/481.547).

Organisatie: NP TORHOUT

Watervogeltelling

Oudenburg

· Zondag 18 oktober om 8.30 u.
(11.30 u.)

Elk winterhalfjaar organiseert het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) zes midmaandelijkse watervogeltellingen in Vlaanderen. Daarnaast omvat dit project ook slaaplaatstellingen van aalscholvers, meeuwen en wulpen. Met dit project verzamelen we informatie over aantallen, habitatkeuze, numerieke trends en verspreiding van overwin-

terende watervogels in Vlaanderen. Ook Natuurpunt Gistel-Oudenburg & Hoge Dijken doet hieraan mee. De vogelwerkgroep telt de watervogels op de Hoge Dijken en in de omgeving. Verder vergeten we ook de wulpen in de Bourgognepolder niet. Zin om mee te gaan? We zijn altijd op zoek naar enthousiaste tellers! **Afspraak bij bezoekerscentrum 'De Grote Zaagbek', Oude Brugseweg 239 in Oudenburg, maar neem voor alle zekerheid ook even contact op met Dirk Peene (0476/301.520) omdat afspraakplaats en -uur eventueel nog kunnen wijzigen. Breng een verrekijker of telescoop mee.**

Organisatie: NP GISTEL-UDENBURG & HOGE DIJKEN

Watervogeltelling

Kortemark & Torhout

· Zondag 18 oktober om 9 u.
(12 u.)

Elk winterhalfjaar organiseert het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) zes midmaandelijkse watervogeltellingen in Vlaanderen. Daarnaast omvat dit project ook slaaplaatstellingen van aalscholvers, meeuwen en wulpen. Met dit project verzamelen we informatie over aantallen, habitatkeuze, numerieke trends en verspreiding van overwinterende watervogels in Vlaanderen. Ook Natuurwerkgroep Torhout doet hieraan mee en bezoekt verschillende waterpartijen in Kortemark en Torhout. Deze activiteit staat open voor iedereen, van beginner tot doorgewinterde vogelaar. **Afspraak op de parking van kinderboerderij 'd'Oude Smelterij', Ieperse Heirweg 5 in Torhout. Van daar fietsen we naar de verschillende plekken waar we tellen, dat's lekker coronaproof. :-)** Breng je fiets en een verrekijker of telescoop mee. Meer info bij Wim Rommel (0471/477.754).

Organisatie: NP TORHOUT

activiteitenkalender

**Vergeet niet om je in te schrijven op www.natuurpunt.be
voor de activiteiten waaraan je wil deelnemen**

Herfst in 'De Kleiputten'

Roeselare

• **Zondag 18 oktober om 10 u. (11.30 u.)**

Vandaag gaat de toegangspoort van 'De Kleiputten' voor de laatste keer dit jaar open. Daarna gaat het natuurgebied in winterrust. Tijdens de afdaling in de putten kan je genieten van de intrede van de herfst, lekker wandelen tussen de neer dwarrelende bladeren. En als het vooraf genoeg geregend heeft, zullen er her en der mooie paddenstoelen staan. Veel kans ook dat we bij de waterplas trekvogels uit het noorden aantreffen. Die komen hier tijdens hun lange tocht wat rusten, sommige blijven zelfs de ganse winter hangen. Laat je samen met de gidsen verrassen door duikende dodaarzen, tropisch gekleurde ijsvogels en ongewone reigersoorten, of aanschouw de overtrekkende horden lijsterachtigen en meesjes die gretig van de bessen van de bomen komen genieten. Het wordt een zalige zondagmorgen die je alle drukte even doet vergeten. Iedereen welkom, ook kinderen. Zeker laarzen meenemen.

Afspraak op de parking van 'De Kleiputten' in de Babilliestraat in Rumbeke (Roeselare). Meer info bij Martine Lakiere (0479/780.002).

Organisatie: NP MANDELSTREKE i.s.m. SLS 't West-Vlaamse Hart

'Dag van de Trage Weg' in Bovekerke

Koekelare

• **Zondag 18 oktober vanaf 14 u. (18 u.)**

Vandaag organiseert de gemeente Koekelare haar eerste 'Dag van de Trage Weg'. Kom meewandelen over verrassende paden en wegeltjes in Koekelare. Vanaf 14 u. ben je welkom in het arboretum van waaruit twee wandelingen richting Bovekerke vertrekken. Een van de wandelingen heeft trouwens nog geen naam en jij kan vandaag mee een naam zoeken voor dit nieuwe parcours. In het arboretum en langsheen het parcours

voorzien we randanimatie en ook Natuurpunt Ruidenberg is van de partij.

Afspraak in het arboretum aan de Bovekerkestraat in Koekelare. Neem bij het kruispunt Bovekerkestraat / Provinciebaan (N363) de richting Bovekerke. Na 190 m. vind je rechts de (kleine!) parking en de toegang van het arboretum. Meer info via de communicatiekanalen van de gemeente of via Koen Maertens van het Agentschap voor Natuur en Bos (0474/897.367).

Organisatie: Gemeente Koekelare i.s.m. Agentschap voor Natuur en Bos, NP RUIDENBERG, Natuurwerkgroep De Kerkuil e.a.

Paddenstoelenwandeling in het Wijnendalebos

Ichtegem

• **Zondag 18 oktober om 14 u. (17 u.)**

Oktober is dé paddenstoelenmaand bij uitstek en het Wijnendalebos is een van de beste plaatsen om ze te leren kennen. Wil je weten wat paddenstoelen eigenlijk zijn, hoe ze leven en wanneer ze verschijnen? Wil je wat meer weten over de folklore of hun voedingswaarde? Benieuwd waar je op moet letten om paddenstoelen op naam te brengen? Dan is deze wandeling iets voor jou! Je brengt best je paddenstoelengids en indien mogelijk een loop en/of een spiegeltje mee. Bij nat weer zijn laarzen aanbevolen.

Afspraak om 13.30 u. op de parking bij het kruispunt Lindenstraat-Meiboomlaan in Roeselare voor carpooling (€ 0,05/km) of om 14 u. op de parking links beneden het kasteel van Wijnendale (Oostendestraat 390, Torhout). Meer info bij Koen Maes (0496/071.181)

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Herfstwandeling in het Polygoonbos

Zonnebeke

• **Zaterdag 24 oktober om 14 u. (16 u.)**

Het bekendste bos van Zonnebeke is het Doelbos of Polygoonbos, ruim 90 ha

groot en met vele kilometers aan wandelpaden. Het bestaat in hoofdzaak uit dennensoorten, maar er werden ook diverse loofhoutpercelen aangeplant. Het bos werd tijdens de Eerste Wereldoorlog volledig verwoest. Het had een strategische ligging op de Midden-West-Vlaamse Heuvelrug en lag aan het front van de leperboog. Enkele bunkerrestanten en twee Commonwealth-begraafplaatsen zijn er de stille getuigen van de 'Grote Oorlog'. Meer info op www.natuurenbos.be/polygoonbos. Wij maken hier vandaag een rustgevende wandeling en bewonderen de kleurenpracht van de bomen en struiken in herfststooi. Met wat geluk kunnen we ook tal van bijzondere paddenstoelen bewonderen.

Afspraak bij café 'De Dreve', Lange Dreve 16 in Zonnebeke. Fototoestel en verrekijker kunnen van pas komen, geschikt schoeisel en warme kledij zijn zeker aan te raden. Meer info bij Jean-Pierre Vandamme (0478/678.048).

Organisatie: NP KERN DE REIGER i.s.m. Dienstencentrum Patria

De Swal in herfststooi

Koekelare

• **Zondag 8 november om 16 u. (17.30 u.)**

Ook in de Swal laat de herfst zich voelen. We snuiven er de herfststreek op en wandelen in de avondschemering naar de top van de berg, vanwaar we een prachtig uitzicht hebben, helemaal tot aan de kustlijn. Nadien praten we bij in 'De Klyteput'. **Afspraak aan café 'De Klyteput', Bergmolenweg 2 in Koekelare. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).**

Organisatie: NP RUIDENBERG

Weekwerkdag in het Groenhovebos

Torhout

• **Dinsdag 10 november om 13 u. (16 u.)**

Ben je graag buiten bezig? Wil je iets doen voor het klimaat en de natuur een handje helpen? Kom dan naar

Groenhove! Samen met onze groep beheervrijwilligers ga je aan de slag om van het Groenhovebos een mooiere en natuurrijkere plek te maken. Je geniet er van de natuur, doet aan fitness, wordt helemaal zen en leert sympathieke Natuurpunter kennen! Kies je voor licht werk, of houd jij net van een uitdaging? Er is altijd wel iets te doen:

- De meeste percelen die we aankochten staan vol uitheemse planten en overal vind je afsluitingen en (prikkel)draad. Deze verwijderen we zodat Groenhove weer een aangenaam bos wordt voor mens, dier en plant.
- We beheren ook het heideveldje van de stad Torhout. Om deze historische schat in topconditie te houden is er handenarbeid nodig.

Afspraak op de parking van Groenhove, recht tegenover de manege (Bosdreef 8, Torhout). Kom je wat later en zie je niemand staan, bel dan even naar Roney (zie hieronder). Zorg voor aangepaste kledij, goed schoeisel en een paar stevige werkhandschoenen. Zelfs als je je maar een uurtje kan vrijmaken, ben je van harte welkom. Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).

Als de coronamaatregelen nog wat versoepeld worden, kunnen we je weer een drankje aanbieden tijdens de pauze en keuvelen we na de werken bij met een glas of een kopje in de hand.

Organisatie: NP TORHOUT

Wilgen knotten in 'De Swal'

Koekelare

• Zaterdag 14 november om 13.30 u. (17 u.).

Het is weer tijd om de wilgen in 'De Swal' een korte wintercoupe te bezorgen. Iedereen is welkom om te helpen: er moet gezaagd, gekapt en opgeruimd worden. Het hout wordt verdeeld onder de helpers. Voorzie werk-kledij en breng een bijl, kapmes of takkenschaar mee. En achteraf drinken we er nog eentje in 'De Klyteput'! **Afspraak aan 'De Swal' bij het kruispunt Eikendreef / Swytswal in**

Koekelare. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).

Organisatie: NP RUIDENBERG

Daguitstap naar de IJzervallei

Lo-Reninge & Alveringem

• Zondag 15 november om 8.30 u. (18 u.)

Vandaag trekken we naar de IJzerbroeken tussen Roesbrugge en Elzendamme. Eerst bezoeken we het Westbroek, een van de ecologisch meest waardevolle deelgebieden in de IJzervallei. De drassige graslanden en winterse overstromingen oefenen een grote aantrekkingskracht uit op doortrekkende en overwinterende watervogels. Kieviten, smienten en wulpen strijken er in grote groepen neer. Kleine zwanen, slobenden, wintertalingen en vele andere soorten mengen zich onder dit luidruchtige gezelschap.

's Namiddags verkennen we de mooie omgeving van de als monument beschermde Brouckmolen. De laaggelegen graslanden langs het jaagpad staan er in de winter vaak onder water, tot groot genoegen van heel wat watervogels. Kleine zwanen bijvoorbeeld brengen er vaak een deel van hun wintervakantie door. Tot 2009 werd de laag gelegen weide van 12 ha aan de Gatebeek, die in de jaren 1934-36 werd ingedijkt, elk voorjaar door een pompgemaal droog getrokken. Een saaie, soortenarme graasweide was het resultaat. Bij de herinrichting door de Vlaamse Landmaatschappij werd het oude greppelpatroon hersteld. Daarnaast werd ervoor gekozen om de indijking te behouden, maar werd het pompgemaaltje verwijderd. Sindsdien oefent het gebied een grote aantrekkingskracht uit op steltlopers en watervogels, vooral in de winter en het voorjaar. Het aantal overwinterende watervogels is er spectaculair gestegen en als broedvogel vinden onder meer bergeend, kievit, kluut, meerkoet en slobend hier hun gading. Om het aantal soorten vogels dat we vandaag kunnen zien nog wat te verhogen, wandelen we

ook nog even door het Eversambos in Elzendamme.

Afspraak om 8.30 u. op de parking bij het kruispunt Lindenstraat-Meiboomlaan in Roeselare voor carpooling (€ 0,05/km), of om 9.15 u. aan de kerk van Reninge (Sint-Rectrudiskerk, Dorpplaats 1a, Lo-Reninge). In de namiddag spreken we af om 14 u. bij 't Hof van Commerce in Stavele (IJzerstraat 16, Alveringem). Meer info bij Philippe Deprez (0499/722.224).

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Watervogeltelling

Oudenburg

• Zondag 15 november om 8.30 u. (11.30 u.)

Zie watervogeltelling 18 oktober. Meer info bij Dirk Peene (0476/301.520).

Familiewerkdag in het Groenhovebos

Torhout

• Zondag 15 november om 9 u. (12 u.)

Zie werkdag 11 oktober. Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).

Watervogeltelling

Kortemark & Torhout

• Zondag 15 november om 9 u. (12 u.)

Zie watervogeltelling 18 oktober. Meer info bij Wim Rommel (0471/477.754).

'Dag van de Natuur'

Vlaanderen

• Zaterdag 21 & zondag 22 november

Bomen planten, maaïen, wilgen knotten: tijdens de 'Dag van de Natuur' steekt iedereen de handen uit de mouwen. Zin om lekker moe te worden in de frisse buitenlucht en tegelijk de natuur vooruit te helpen? Help mee op 21 of 22 november bij jou in de buurt. Je maakt kennis met de vrijwilligers die het hele jaar door de natuur in je buurt beheren. En zo kunnen zij tijdens de 'Dag van de Natuur' gro-

activiteitenkalender

**Vergeet niet om je in te schrijven op www.natuurpunt.be
voor de activiteiten waaraan je wil deelnemen.**

tere klussen klaren. Kom alleen, met je familie, vrienden of collega's. Ook jeugdverenigingen zijn van harte welkom! **Meer info? Kijk dan op www.dagvandenatuur.be.**

Organisatie: Natuurpunt

'Dag van de Natuur' in 'De Hoge Dijken'

Oudenburg

• Zaterdag 21 november vanaf 9 u. (12 u.).

Handen uit de mouwen! Op deze 'Dag van de Natuur' vliegen we er stevig in. We controleren en timmeren nestkastjes (Speciaal voor kinderen!), maken paden vrij, knappen schuilhutten op, ruimen zwerfpuil op, ... Iedereen welkom, ook de allerkleinsten, want jong geleerd is oud gedaan! Be there!

Afspraak om 9 u. bij bezoekerscentrum 'De Grote Zaagbek', Oude Brugseweg 239 in Oudenburg. Meer info en inschrijven bij Leopold Dewulf (0499/155.872 of leopolddewulf@gmail.com).

Organisatie: NP GISTEL-UDENBURG & HOGE DIJKEN

'Dag van de natuur' in 'De Kleiputten'

Roeselare

• Zaterdag 21 november om 9 u. (16 u.).

De Kleiputten zijn dringend aan beheer toe na de afgelaste zomerwerkdag. Dit najaar gelukkig zonder risico op oververhitting, maar we moeten wél rekening houden met de dan geldende coronabeperkingen. Vergeet daarom niet om je tijdig in te schrijven via de website van Natuurpunt en houd daarna je mailbox in de gaten voor meer concrete afspraken. We kunnen je hulp goed gebruiken voor een ganse waaier aan beheeractiviteiten als maaien, opruimen en afvoeren, graven, knotten, nestkasten nazien en takkenwallen verstevigen. Ons motto 'werken aan betere natuur' is hier al 28 jaar geen loze slogan. Je kan je uitleven in licht of zwaar werk, daar bestaat geen twijfel

over. En dat daar een culinaire beloning aan vast zit, vinden we vanzelfsprekend. De traditie van een warme veggiemaaltijd blijft ook deze herfst-doe-dag overeind.

Alle gerief, zowel werkhandschoenen, riek, snoei- en takkenschaar, kruiwagen, ladder, boomzaag en (motor)zeis, ligt klaar vanaf 9 u. Voor aangepaste kledij, stevig schoeisel of eventueel laarzen zorg je zelf. Maar welk weer het ook wordt, we garanderen dat iedereen, jong én oud, het er warm van zal krijgen, met bakken gezelligheid troef.

Laat ons zeker weten met hoeveel je komt helpen, zodat onze vrijwilligerskookploeg niet onvoorzien overuren moet draaien. Ook wie slechts een daghelpt kan komen is welkom. En nog dit: wie meewerkt krijgt de kans om gratis brandhout te reserveren. Wie eerst vraagt, eerst maalt. :-)

Afspraak op de parking van De Kleiputten in de Babilliestraat in Rumbeke (Roeselare). Meer info bij Piet Desmet (051/225.852) of Dirk Vandewalle (051/220.235)

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Kabouterhuizenzoektocht

Torhout

• Zondag 29 november om 10 u. (11.30 u.).

Het bos geurt naar de herfst en zo lang het niet vriest, duiken er overal kabouterhuisjes op. Paddenstoelen noemen de grote mensen dat. Zijn dat echt de huisjes van dwergen en hun elfen? Of wonen er padden onder? En dansen de heksen dan 's nachts in een heksenkring?

Dat, en nog zoveel meer, kom je allemaal te weten tijdens deze wandeling voor kinderen van 6 tot 14 jaar en hun (groot)ouders. **Afspraak op de parking van Groenhove, recht tegenover de manege (Bosdreef 8, Torhout). Meer info bij Xavier Dirix (dirix.xavier@gmail.com).**

Organisatie: NP TORHOUT

Opendeurdagen 'Sights of Nature'

Jabbeke

• Van woensdag 2 tot zondag 6 december

Dit jaar geen optiekbeurs bij 'Sights of Nature' omwille van corona, maar wél opendeurdagen met uitzonderlijke promoties op verrekijkers en telescopen. Let op: we werken enkel op afspraak. Reserveer nu al uw bezoek aan onze opendeurdagen op 050/315.001 of son@deputter.com. **Afspraak bij Sights Of Nature, Vlammingveld 89 in Jabbeke.**

Organisatie: Sights of Nature

Weekwerkdag in het Moerasje

Torhout

• Dinsdag 8 december om 13 u. (16 u.).

Ben je graag buiten bezig? Wil je iets doen voor het klimaat en de natuur een handje helpen? Ga dan samen met onze groep beheervrijwilligers ga je aan de slag. Je geniet van de natuur, doet aan fitness, wordt helemaal zen en leert sympathieke Natuurpunter kennen! Natuurpunt Torhout beheert al jarenlang het moerasje aan de Planterijdreef 'Klein maar fijn' is de beste omschrijving van dit natte weilandje met zijn bijzondere plantengroei, eigendom van de stad Torhout. Elk jaar scheren we de haag rond dit perceel en vandaag vliegen we er weer in. We hebben snoeiers nodig en mensen die het snoeihout naar de kant van de weg brengen. Breng gepaste kledij, handschoenen, laarzen, eventueel een riek of snoeischaar mee, net als je buuren en vrienden. :-)

Afspraak bij het moerasje, zo'n 350 m ten zuiden van het kruispunt Planterijdreef-Veldstraat. Meer info bij Roney Debailie (0484/481.547). Kom je wat later en zie je niemand staan, bel dan even naar Roney. Als de coronamaatregelen nog wat versoepeld worden, kunnen we je weer een drankje aanbieden tijdens de pauze en keuvelen we na de werken bij met een glas of een kopje in de hand.

Organisatie: NP TORHOUT

activiteitenkalender

Daguitstap naar de Uitkerkse Polder

Blankenberge

• Zondag 13 december om 8.30 u. (17.30 u.)

We gaan op stap in dit enorme natuurgebied van 1.400 ha tussen Blankenberge en Zuilenkerke. 's Winters is dit dé trekpleister voor vriezeganzen, eenden en andere watervogels. Dat we grote aantallen vogels en bijzondere soorten zullen spotten, staat nu al vast. Als afsluiter gaan we op zoek naar de velduil. En als er iets bijzonders zou te zien zijn in natuurgebied 'De Fonteintjes', in de Blankenbergse duinen, zakken we ook nog even naar daar af. Afspraak om 8.30 u. op de parking bij het kruispunt Lindenstraat-Meiboomlaan in Roeselare voor carpooling (€ 0,05/km). Wil je een halve dag aansluiten of ter plekke afspreken, neem dan contact op met Michael Parmentier (0483/638.090)

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Watervogeltelling

Oudenburg

• Zondag 13 december om 8.30 u. (11.30 u.)

Zie watervogeltelling 18 oktober. Meer info bij Dirk Peene (0476/301.520).

Familiewerkdag in het Groenhovebos

Torhout

• Zondag 13 december om 9 u. (12 u.)

Zie werkdag 11 oktober. Meer info bij Roney Debailie (0484/481.547).

Ganzentocht

Oudenburg

• Zondag 13 december om 9 u. (12 u.)

Is er een mooier winterbeeld dan een vlucht vriezeganzen? Neen toch? Wij kunnen er alvast maar niet genoeg van krijgen. Ga met ons mee, de polders in, op ganzenverkenning. We carpoolen (leder in z'n eigen bubbel!) door de polders van Oudenburg tot Uitkerke. Ganzen

en andere interessante wintergasten gegarandeerd! Warme kledij en verrekijker of telescoop zijn aangeraden! Afspraak om 9 u. bij bezoekerscentrum 'De Grote Zaagbek', Oude Brugseweg 239 in Oudenburg. Breng een verrekijker of telescoop mee. Meer info en inschrijven bij Leopold Dewulf (0499/155.872 of leopolddewulf@gmail.com).

Organisatie: NP GISTEL-OUDEBURG & HOGE DIJKEN vzw

Watervogeltelling

Kortemark & Torhout

• Zondag 13 december om 9 u. (12 u.)

Zie watervogeltelling 18 oktober. Meer info bij Wim Rommel (0471/477.754).

Herfstwandeling in d'Aertrycke

Torhout

• Zondag 13 december om 14 u. (16 u.)

Wat is er romantischer dan een wandeling in een kasteeltuin? Provinciedomein d'Aertrycke of 'de Maeres' is daar de uitgelezen plek voor. Bekijk zijn prachtige collectie exotische bomen, geniet van de weerspiegeling van het romantische neo-renaïssancekasteel in de vele vijvers en geniet er van de laatste snippers herfst.

Je vindt er statige mammoetbomen, moerascypressen en tulpenbomen. Op het water wilde eenden, Canadese ganzen en witte zwanen. Verderop in het park en de aansluitende bossen veel wilde planten en dieren. Stuk voor stuk redenen om deze wandeling in dit prachtige park- en bosgebied niet te missen.

Afspraak op de parking van d'Aertrycke, Zeeweg 42 in Torhout. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).

Organisatie: NP RUIDENBERG

Glühweinwandeling over het Fonteinpad

Ichtegem

• Zondag 27 december om 10 u. (11.30 u.)

Wil je weten hoe de druï-

den in het Wijnendalebos de zonnewende vierden? En hoe onze kerstrituelen daaruit zijn ontstaan? Kom dan naar deze wandeling over het Fonteinpad. Afspraak bij het kappelletje in de Zuster Clarastraat (kruispunt Fonteinstraat / Zuster Clarastraat) in Ichtegem. Als het opnieuw zou mogen trakteren we je na de wandeling op een glaasje glühwein. Meer info bij Bart Van Thuyne (0479/812.963).

Organisatie: NP TORHOUT i.s.m. Parnassia Plus vzw

Nestkasten timmeren

Roeselare

• Maandag 28 december om 13.30 u. (16 u.)

Handige Harry's, en al wie dat wil worden, mogen zich vandaag komen uitleven.

We hebben namelijk veel handen nodig, ook die van kinderen, om onze voorraad insectenhôtels, nestkasten en voederruiven aan te vullen. Timmerars met wat ervaring kunnen aan de slag met thermisch verduurzaamd vurenhout voor wat delicater timmerwerk. Geen timmerervaring? Dan kan je insectenhôtels opvullen! Met een mix aan holle stengels zoals bamboe en riet, en houtblokken waar je nestgangetjes in boort, bouw je prachtige woonsten waar solitaire bijtjes niet aan kunnen weerstaan.

Op deze doe-namiddag timmeren we met jong en oud voor een betere natuur, en dat voor het 22e jaar op rij. Niet alleen de insecten en vogels worden er beter van, het levert ook wat op zodat we onze steenuilenwerkgroep een duwtje in de rug kunnen geven.

We zorgen ook voor een extra-tje. Een gezellig onderonsje in deze donkere wintermaanden, dat vraagt om iets lekkers. Wat denk je van ons homemade gebak met verse chocolmelk of, zo je wil, een straffe koffie? Alleen al daarvoor... :-)

Je kan best je eigen handschoenen, hamer en tang meebrengen, en niet te vergoten: oordopjes. Denk er verder aan je voldoende warm in

activiteitenkalender

Vergeet niet om je in te schrijven op www.natuurpunt.be voor de activiteiten waaraan je wil deelnemen.

te duffelen. Er moet niet geveerd worden, dus geen borstels noch kliederpartijen. En je kan nog steeds een eigen bouwspel (1 per deelnemer) meekrijgen aan materiaalprijs. **Afspraak in de loods van Bouwfirma Debal, Verbrandhofstraat 130 in Roeselare.** Vergeet niet om je in te schrijven via de website van Natuurpunt. Meer info bij Piet Desmet (natuur.mandelstreke@gmail.com of 0484/658.233).

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Weekwerkdag in het Groenhevebos

Torhout

• Dinsdag 5 januari om 13 u. (16 u.)

Zie werkdag 10 november. Meer info bij Roney Debailie (0484/481.547).

Start cursus 'Natuurverkenner'

Torhout

• Vanaf zondag 14 maart om 9.30 u (11.30 u.)

De cursus Natuurverkenner is een interactieve en wervende instapcursus voor wie van de natuur houdt. Er is geen enkele voorkennis vereist, enkel je enthousiasme telt! We voorzien geen binnenactiviteiten en trekken zo veel mogelijk naar buiten, de natuur in. Volledig corona-proof dus!

In 10 unieke activiteiten verkennen we de natuurgebieden in eigen streek en dorpelen we je onder in de wondere wereld van onze wilde planten en dieren. Ondertussen maak je kennis met Natuurpunt Torhout en wat onze vrijwilligers doen voor de plaatselijke natuur. Laat deze boeiende kennismaking niet aan je neus voorbijgaan en nodig geïnteresseerde burens, familie en vrienden mee uit.

De activiteiten gaan door op zondagvoormiddagen 14/3, 28/3, 11/4, 25/4, 16/5, 23/5, 6/6, 13/6 en 4/7 van 9.30 u. tot 11.30 u. (uitgezonderd de ochtendwandeling van zondag 28/3). De datum voor één laatste activiteit moeten we nog prikken. Voor dit hele pakket vragen we een bijdrage van €

54 voor leden en € 60 voor niet-leden. Dit bedrag gaat integraal naar ons reservatenfonds. Max. 20 deelnemers

Inschrijven kan nu nog niet, maar je kan je contactgegevens wel al bezorgen aan Xavier, zodat je onmiddellijk verwittigd wordt wanneer de inschrijvingen starten. Meer info bij Xavier Dirix (dirix.xavier@gmail.com).

Organisatie: NP TORHOUT i.s.m. NP CVN

Start cursus 'Vogelgeluiden van ruigten en rietvelden' Ingelmunster

• Dinsdag 27 april om 19.30 u. (22.30 u.)

In 2019 organiseerden we met veel succes de cursus 'Vogelgeluiden voor dummys' en deze sluit daar naadloos op aan. Ideaal voor wie eens buiten de tuin- en parkomgeving op ver-

kenning wil. Ook deze cursus met Koen Leysen blijft voldoende laagdrempelig, maar dan met bijzondere aandacht voor de soorten die we regelmatig in ruigten en rietvelden kunnen horen. De theorielessen gaan door op dinsdagavonden 27 april en 4 mei van 19.30 u. tot 22.30 u., de excursie op zaterdagvoormiddag 8 mei.

Geïnteresseerd? Schrijf je dan in via de site van Natuurpunt (zoektermen 'vogelgeluiden Ingelmunster'). Als lid van Natuurpunt betaal je € 20, als niet-lid betaal je € 25. Afspraak in Natuur Educatief Centrum 't Schuttershuisje, Waterstraat 6 in Ingelmunster. Meer info bij Piet Desmet (051/225.852). PS: Deze cursus was gepland voor dit voorjaar, maar werd o.w.v. de lockdown verschoven naar 2021.

Organisatie: NP MANDELSTREKE i.s.m. NP CVN & NP De Buijzerd

POP-UP-ACTIVITEITEN

Zowel Natuurpunt Mandelstreke als Natuurwerkgroep Torhout organiseren regelmatig 'pop-up-activiteiten'. Dat zijn 'activiteiten die plots opduiken' en erg snel georganiseerd worden, bijvoorbeeld omdat er ergens een bijzondere vogel werd gespot of omdat het de ideale omstandigheden zijn om een inventarisatie te doen. Ben je in deze activiteiten geïnteresseerd, stuur dan een mailtje naar Philippe Deprez van NP Mandelstreke (secretaris@natuurpuntmandelstreke.be) en/of naar Geert Carette van Natuurwerkgroep Torhout (geert.carette@skynet.be). Zij sturen je dan een bericht wanneer zij iets organiseren.

Wie in Roeselare of Torhout woont en het financieel moeilijk heeft, kan korting krijgen op het lidgeld van Natuurpunt en op deel-

name aan betalende activiteiten. Met een Roeselaarse vrijetijdspas krijg je 50% korting, met het Torhoutse sociaal tarief 75 %. Meer info bij de bevoegde diensten in Roeselare (vrijetijd@roeselare.be of 051/262.400) of Torhout (sociaal.huis@torhout.be of 050/221.233).

Als lid van Natuurpunt ben je tijdens alle Natuurpuntactiviteiten verzekerd voor Burgerlijke Aansprakelijkheid, Lichamelijke Ongevallen en Rechtsbijstand. Opgelet: dit geldt niet voor wie geen lid is en/of enkel een abonnement heeft op 'de knotwilg'. Als cursist, occasionele medewerker of vrijwilliger ben je sowieso verzekerd. Daarvoor maakt het niet uit of je lid bent.

Wil je een wandeling met natuurgids boeken voor je familie of vereniging? Neem contact op met de plaatselijke conservator of voorzitter (zie p. 39 van deze 'knotwilg').

JNM ROESELARE

JNM, de Jeugdbond voor Natuur en Milieu, is een jeugdbeweging voor iedereen van 7 tot 26 jaar die zich goed voelt in de natuur en ook zijn schouders niet ophaalt voor het milieu!

Onze kalender: voorjaar 2020

PIEPERS 7 - 11 jaar / PINI / INI's 12 - 15 jaar / GROTEN 16 - 26

za	3 okt	groten	Nazofé
za	10 okt	(p)ini's + groten	Verover de ruimte
za	17 okt	piepers	Koning Mudd en kasteel Flubberslot
vr	23-25 okt	ini's + groten	Werkhanenweekend
zo	8 nov	piepers	Paddenstoelenactiviteit
za	14 nov	(p)ini's	Dagtocht naar de Hoge Venen
vr-za	20-22 nov	groten	Oudesokkenweekend
zo	29 nov	piepers	Op bezoek bij de Kahoy's
vr	4 dec	(p)ini's	Filmavondje
za	12 dec	piepers	Filmavondje

Onze kalender vind je op
onze website
www.jnm.be/roeselare

Contact:
Antoon Verkinderen
antoon@verkinderen.info
0489/41.91.35

Rust roest maar Roessen rusten nooit

Eerste jaar slechts
5 euro lidgeld

WELKOM IN HET
PROVINCIAAL BEZOEKERSCENTRUM
DE BLANKAART

TENTOONSTELLING 'PALING IN 'T ROOD'
nog tot 30 november

NATUUR@ELIER VOOR KINDEREN
woensdagen 23 september, 4 en 25 november

AVONDJES OVER... thematische vertelavonden
donderdag 1 oktober, 5 november en 3 december

NACHT VAN DE DUISTERNIS... Van vinnen en vleugels
zaterdag 10 oktober

BLANKAART XL - exclusieve wandeldag aan de IJzer
zondag 18 oktober

Meer info over activiteiten, nieuwsbrief en openingsuren: www.blankaart.be

Provinciaal Bezoekerscentrum De Blankaart
Iepersteenweg 56, 8600 Woumen, blankaart@west-vlaanderen.be - 051 54 59 48
www.blankaart.be

[f westvlaanderen](https://www.facebook.com/westvlaanderen) [ig provincie_wvl](https://www.instagram.com/provincie_wvl) [t @provinciewvl](https://twitter.com/provinciewvl)

0496 88 42 41 - info@fullenergy.be

Rondevijverstraat 5 - 8820 Torhout

Plaats dit jaar nog
zonnepanelen, je steunt
hierbij natuurspunt en je
meter blijft 15 jaar
achteruit draaien!

Bezoek zeker onze
facebook.

"Meer en meer particulieren en bedrijven doen aan intelligent wonen. Dit staat voor intelligent sturen en intelligent energiebeheer, meer comfort met minder energie."

**KWALITEIT
INNOVATIE
GROEN**

BRUGGESTEENWEG 21 HOOGLÉDE-GITS

TEL: 0475/34.67.37

INTELLIGENT WONEN

*ZONNEPANELEN
WARMTEPOMPEN
AIRCO
ELEKTRICITEIT
CAMERA'S
VENTILATIE
DOMOTICA
AUTOMATISATIE*

"Intelligent wonen is een kwalitatief energie bedrijf. We gaan verder dan de klassieke installateurs. Samen met onze klant zoeken we naar een duurzame energetische oplossing. Samen gaan we de strijd aan met uw energiefactuur."

Sights Of Nature
Natuurpunt Optiekshop
Vlaamseveld 89
8490 Jettebeke
050 31 50 01
www.deputter.be

OFFICIEEL PARTNER

KITE OPTICS

SWANSON OPTIC

  Bynnex

KITE BINO APC STABILISATIE

INTELLIGENTE OBSERVATIE

Koop uw instrument met ledenkorting bij Sights Of Nature, officieel partner, en steun zo Natuurpunt

VERREKIJKERS | TELESCOPEN | MICROSCOPEN | ACCESSOIRES

KITE OPTICS

www.kite-optics.be

Nieuws van Natuurfotografen Hoge Dijken

Normaal gezien hadden we op zondag 15 maart onze nieuwe natuur-fototentoonstelling in 'De Grote Zaagbek' feestelijk geopend, maar het coronavirus stak daar een stokje voor. En door de tweede golf viel ook de herkansing, die we voorzien hadden voor zondag 20 september, in het water. Maar geen nood, ook zonder 'officiële opening' kan je de foto's komen bekijken in 'De Grote Zaagbek' (*). We moeten je wel vragen om een mondkapje te dragen en je handen te ontsmetten bij het binnenkomen.

In het vorige nummer vertelde ik nog over de huismussen die ik tijdens de lockdown in mijn tuin fotografeerde, maar toen de maatregelen versoepelden, kreeg ik van een collega-natuurfotograaf de tip dat

er in onze gemeente twee koppels ransuilen aan het broeden waren, op nog geen 500 m van elkaar. Dat kon ik niet zomaar laten passeren.

De ransuil is een opvallende verschijning met zijn lange, vaak omhooggerichte oorpluimen en oranjegele ogen. Je vindt 'm in verschillende landschappen, als er maar voldoende open ruimte én muizen aanwezig zijn. Hij broedt veelal in oude ekster- of kraaiennesten, en dat was ook hier het geval. Toen ik een eerste keer op verkenning ging, hadden de jongen hun nesten al verlaten, wat betekent dat ze toen minstens 3 weken oud waren, maar hun typische bedelroep verloorde al snel waar ze zich verstopten.

Door vele avonden na elkaar post te vatten in hun omgeving, om hun ge-

drag en de aanvliegroutes van de oudervogels te leren kennen, kon ik hen heel dicht benaderen. Zo dicht, dat er op een avond een jonge ransuil in de grote struik kwam zitten waar ik mij onder verschuilde. Daar begon hij te roepen om eten. Zelfs op de kleinste scherpstelafstand lukte me het niet om het jong te fotograferen en toen het mannetje ook nog eens kwam aanvliegen met een muis, werd het helemaal te gek. Ik durfde geen beweging meer te maken, maar ben er zeker van dat ze mij gezien hebben. Een wel erg memorabele ontmoeting met deze bijzondere vogels.

Elk koppel had 4 jongen om groot te brengen, en dat op amper 500 m van elkaar. Ik had wel de indruk dat de mannetjes elkaars territorium respecteerden en nooit in

Ransuil in tegenlicht.

elkaars gebied op jacht gingen. De locatie was ook heel fotogeniek en ik kon er zowel in tegenlicht als met de zon in mijn rug fotograferen, wat zorgde voor mooi afwisselende foto's. De vrouwtjes kwamen maar tevoorschijn als het bijna volledig duister was.

De jongen groeiden als kool en ik kon mooie opnamen maken van het afgeven van een prooi. Op één avond zag ik beide vaders elk wel 9 muizen aanbrenge voor hun jongen. Ook de eerste vlieg pogingen kon ik vastleggen op foto. Het landen op een weidepaal verliep niet altijd even vlot en ook een struik, met vele dunne en kleine takken, bleek een uitdaging. Met wat durf en veel oefenen lukte het ze uiteindelijk en werden ze meer en meer zelfstandig.

Tenslotte gingen de uilen steeds later op jacht en ging voor mij het licht uit. Letterlijk. Als de ISO-waarden van je camera te hoog moeten worden aangepast, treedt er meer ruis op. En dan mag je nog de beste fotoprogramma's gebruiken die er bestaan, dan lukt het niet meer om er een deftige vergroting van te printen. Maar ondertussen had ik vele prachtige avonden tussen de uilen doorgebracht en op dit ogenblik kijk ik alweer uit naar de eerste wintergasten, die ook zorgen voor uren fotoplezier. Wordt vervolgd!

Tekst & foto's: Freddy Cordy

De foto's werden genomen met een Nikon D500 met zoomlens 200-500 mm.

(*) De tentoonstelling is nog tot en met 31 december 2020 gratis te bezichtigen in het bezoekerscentrum, Oude Brugseweg 239 in Oudenburg, op woensdagnamiddag van 14 tot 16 u. en op zondagvoormiddag van 10 tot 12 u. Meer info bij Freddy Cordy (0486/127.834).

Van boven naar onder: jonge ransuil met prooi, een eerste – moeilijke – landing & prooi-overdracht.

De Grote Bassin: recreatie én topnatuur in een stadspark

Midden de negentiende eeuw kende de Roeselaarse spin- en weefnijverheid zijn hoogdagen. Door de opkomende mechanisatie, onder meer in de juteweaverijen, was er een grote behoefte aan proceswater. Maar 's zomers was het debiet van de waterlopen die samenvloeien in de stad (met o.m. de Collietijverbeek, de Sint-Amandsbeek en de Mandel) daarvoor ontoereikend.

De Mandel ging in die periode al ondergronds, om voorbij het stadscentrum, bij het Klein Seminarie in de Zuidstraat, weer 'boven water' te komen. Guido Gezelle, die er zelf school liep en les gaf van 1854 tot 1860, schreef daar beroemde gedichten, waarvan zinnen als *"krinkelende winklende waterding"* en *"t ruisen van het ranke riet"* bij heel wat mensen nog een belletje doen rinkelen. Maar kort daarna ging het steil bergaf met de waterkwaliteit.

Vanaf 1862 werden stroomopwaarts verschillende spaarbekkens aangelegd, waarvan de Grote Bassin op de Mandel het belangrijkste was. Over een lengte van ruim 900 meter werd de Mandel uitgediept, verbreed, en van een regelbare sluis voorzien om het water op te stuwen.

Als gevolg van de toegenomen industriële activiteiten en lozingen verslechterde de waterkwaliteit snel. Tijdens de zomer was de stank vaak niet te harden. Guido Gezelle, die zijn hele leven nauwe contacten onderhield met het Klein Seminarie, stak zijn weezin voor die open riool niet onder stoelen of banken. Zelfs het drinkwater raakte vervuild en werd een bron van ziekten, zoals tijdens de tyfusuitbraak van 1879.

Dat is ruim 100 jaar zo gebleven, waarbij de biodiversiteit, behalve en-

Je vindt de 'Grote Bassin' ten noordwesten van het centrum van Roeselare. Vooral de oevers ten noorden van de Weststraat zijn erg natuurlijk. Kaarten: <https://topomapviewer.ngi.be/>

kele taaie vissen, weinig voorstelde. Ratten daarentegen... Eind vorige eeuw kwam de kentering door het afkoppelen van de riolering en de opkomst van waterzuivering. De oevervegetatie leefde verrassend snel op en er werden knotwilgen aangeplant langsheen de langgerekte vijver, waarin de vissen herleefden. Dit zorgde ervoor dat de Grote Bassin en zijn omgeving werden ontdekt door tal van vogelsoorten, waarvan we voordien alleen maar konden dromen.

Ondertussen kan je er dagelijks aalscholvers zien vissen. Met wat meer geluk flitst er een ijsvogel voorbij of zie je zelfs een watersnip op de oever. Naast meerkoet, waterhoen en wilde eend broeden er al bijna 10 jaar enkele koppels futen, net als hun kleinste neefje, de dodaars: een betrouwbare barometer voor de waterkwaliteit. Maar vooral de stevige populatie kleine karekieten, die in volle stadscentrum nestelen, spreekt tot de verbeelding. In de rietkraag van het noordelijke en

langste deel van de Bassin telden we dit voorjaar minstens 7 zangposten. Boeiend om dit vanaf het wandelpad te kunnen beleven! Deze onopvallende zomergast, een langeafstandstrekker, voelt zich in jong én overjarig riet in zijn sas.

Geen riet = weg karekiet: dat vreesden we twee jaar geleden, toen op het eind van de zomer de volledige oostelijke oever over een lengte van 600 m werd kaalgeschoren. Weg ook de beschutting en veilige slaapplek voor alle andere watervogels. We namen contact met de bevoegde stadsdienst en stelden een gefaseerd maaiplan voor: Je zorgt dan voor een vlaksgewijze afwisseling tussen stroken met overjarig riet, dat mag blijven staan tot volgend jaar en riet dat gemaaid mag worden. Daar is in de lente dan plaats voor jong riet en het jaar daarop wissel je de maaizones om. Verder spraken we af om pas te maaien na het broed- en trekseizoen van de rietbewoners. Ons voorstel werd goedgekeurd en heel correct opgevolgd door de dienst, met als

resultaat een mozaïek van hoger oud riet en doorkijkjes over het lage jonge riet. So far, so good.

Tot er eind juni, in volle broedseizoen, plannen opdoken om uitgerekend in die tot de verbeelding sprekende rietkraag een 30 m lange aanlegsteiger te bouwen, zodat er roeibootjes verhuurd zouden kunnen worden. Daarbij zou de vernietiging van wettelijk beschermde nesten én ernstige verstoring van de rietzone door bootjes onvermijdelijk zijn. Een spoedoverleg met de bevoegde schepen en ambtenaar, gevolgd door een beargumenteerd schrijven naar het stadsbestuur, heeft op het nippertje het tij kunnen keren. Leefmilieu Roeselare vzw en Natuurpunt Mandelstreek stelden voor om uit te wijken naar het zuidelijke deel van de Grote Bassin of naar de Kleine Bassin, waar nauwelijks oeverbegroeiing noch kwetsbare soorten voorkomen. En oef, zo geschiedde.

Renewi geeft uw afval weer energie!

Renewi Belgium nv
Regenbeekstraat 7C - Roeselare
Tel. 051 23 20 11 - www.renewi.be

waste no more

Een kleine karekiet die – erg uitzonderlijk – toch even komt poseren voor de foto. Wil je weten hoe de kleine karekiet klinkt? Surf dan even naar www.xeno-canto.org. Foto: Freddy Cordy.

Zo blijft de Grote Bassin, deze groene ader in het midden van de stad, een voorbeeld waar recreatief gebruik én zeldzame natuur hand in hand gaan, zelfs in Coronatijd! Reken maar dat de bijzondere en kwetsbare fauna van dit park, die zichzelf niet tegen dergelijke plannen kan verdedigen, hier erg blij mee is. En volgende lente, zo vanaf mei, moet je zeker eens komen luisteren naar het onmiskenbaar krassende 'karre-karre-kiet-kiet-kiet, je hoort me wel maar je ziet me niet' in meerstemmig koor tussen de wuivende riethalmen.

En, zo bedacht ik me achteraf, is Roeselare het zichzelf niet verplicht om, alleen al omwille van haar naam, dit levende stukje oernatuur in ere te houden? 'Roes' of 'rousse' is afkomstig van het Gotische woord 'raus'. Dat vind je ook terug in de Franse woorden 'roseau' en 'roselière', die riet en rietveld betekenen. In een ver verleden was dat waarschijnlijk de meest opvallende natuurlijke vegetatie in de natte depressie van de Mandel en haar zijbeken. En een 'laar' of 'lare' is een (vochtige) open plaats in een bos. Niet onlogisch als je weet dat het Vrijbos vroeger tot hier reikte...

Piet Desmet

Op de valreep koos het stadsbestuur ervoor om het bootverhuur in het zuidelijke deel van de Grote Bassin te organiseren (foto links). Een leuke vorm van recreatie in eigen stad, maar waarbij de rietkragen en de bijzondere populatie kleine karekieten in het noordelijke deel (foto rechts) gevrijwaard bleven. Foto's: Piet Desmet.

**Tuinsappen
Lombarts Calville**

De geperste zaligheid

Luc Goossens, T&F 057 36 30 20
Slijpstraat 1, 8902 Voormezele (leper)
info@tuinsappen.be
www.tuinsappen.be

Sap van eigen fruit

- Wij verwerken uw appels of ander fruit tot een heerlijk vruchtensap (gepasteuriseerd).
- Verkoop van sappen op basis van appel.
- Bedrijfsbezoeken.

Alles voor uw tuin

Bij Vanraes vindt u echt alles voor de tuin! In onze ruime toonzalen kan u kiezen uit méér dan 5.000 artikelen en 30 merken.

VANRAES

Diksmuidsesteenweg 394, 8800 Roeselare - T 051 22 20 15 - www.vanraes.be

Moet 100 jaar oude linde wijken voor lantaarnpaal?

GEWILD*

Midden augustus werden we gecontacteerd door enkele inwoners van de Karabiniersstraat in Roeselare. Een 100-jarige linde wordt er met de kap bedreigd. Deze knoestige, stokoude knotlinde moet wijken voor een verlichtingspaal die juist daar (!) moet staan. Ooit stonden er twee lindes, aan het begin van de toegangsdreef die naar een boerderijtje leidde. Nu blijft er alleen nog deze linde over, een symbool van ons verdwijnende landbouwlandschap.

Tijdens ons bezoek ter plekke bleek dat de verlichtingspaal gerust kan opschuiven zodat de boom en de paal elkaar niet hinderen. Dergelijke plannen tonen de soms manifeste onwil aan om over waardevolle natuur na te denken. De buurtbewoners en Natuurpunt Mandelstreke hebben de stad en de uitvoerders van de werken gevraagd de werken tijdelijk stop te zetten en in overleg naar een oplossing te zoeken waarbij deze oude boom kan blijven staan. Dat deze linde hol is, is helemaal geen bezwaar. Deze boom vormt, gezien de toegepaste snoeiwijze (door de voormalige eigenaars trouwens!), geen enkel risico voor passanten en kan nog tientallen jaren een pronkstuk blijven in de Karabiniersstraat. Bovendien blijft de kruinhoogte beperkt door het snoeien, waardoor een conflict met de elektriciteitsdraden weinig waarschijnlijk is.

De belofte van de stad om tijdens deze legislatuur 100.000 nieuwe bomen aan te planten is lovenswaardig en nobel. De vrijwilligers van Natuurpunt Mandelstreke zijn dan ook

altijd aanwezig tijdens de boomplantdagen in de stadsbossen om te helpen waar ze kunnen. Maar daar staat de pijnlijke vaststelling tegenover dat de beperkte groene vlekken in Roeselare, of ze nu op openbaar domein of privéterrein liggen, nagenoeg vogelvrij zijn.

Inbreidingsprojecten, infrastructuurwerken en verkavelingen kiezen stevast voor een 'tabula rasa', waarbij het oude en waardevolle groen verdwijnt. Bomen die op grond van de stad Roeselare staan, moeten ook op hun tellen passen. Als er een 'probleem' is, wordt er stevast voor de makkelijkste weg gekozen: omzagen. Enige vorm van creativiteit om een andere oplossing te zoeken ontbreekt meestal. Het is niet eenvoudig om als boom in Roeselare enige ouderdom te bereiken, laat staan een echte veteraan te worden.

Wij hopen dat de stad deze oude boom redt. En, in een twee fase, eens gaat nadenken over het beschermen van het groene erfgoed binnen het eigen grondgebied. Natuurpunt Mandelstreke vraagt al jaren dat er een inventaris wordt opgemaakt van het waardevolle en te beschermen groene erfgoed in de stad, of zich dit nu op het openbaar of op privéterrein bevindt. Natuurpunt Mandelstreke zou er met veel enthousiasme aan meewerken.

Precies op de plaats waar deze waardevolle oude knotlinde staat, wil men een nieuwe lantaarnpaal plaatsen. Dat doe je toch niet?

Naar aanleiding van de 1000-soortendag@home, die doorging op 13 en 14 juni, heeft Philippe, onze secretaris, daar alvast een start mee gemaakt. Je kan zijn kaart raadplegen op het internet (**).

De rol van groen erfgoed in een verstedelijkte context voor de biodiversiteit en het welzijn van de mensen kan moeilijk onderschat worden. Er is nu al nauwelijks speelruimte voor de kleinsten of openbaar groen op wandelafstand van de inwoners. Allebei zaken waarvan het belang in deze corona- en hittegolftijden alleen maar duidelijker is geworden.

Tekst en foto's: Peter Hantson

*** Net voor 'de knotwilg' in druk ging, kregen we bericht dat er een andere oplossing gevonden is en deze linde toch niet gekapt wordt!**

****www.google.com/maps/d/edit?mid=1_oflh37JM66cBfmBGL5HP26Jl5Zq9hew&usp=sharing**

Afscheid van pionier Dirk Van Collie

Vrijdag 14 april 1967 was een kantelpunt in ons nog prille leven. In een vriendelijke brief van de jonge voorzitter van BJN Roeselare (nu JNM, Jeugdbond voor Natuur en Milieu) stak de uitnodiging voor een ledenvergadering. Mijn jongere broer, 4 schoolkameraden en ik fietsten daarheen. Vooral uit nieuwsgierigheid, moet ik zeggen. Place to be was 'het zolderke' bij Dirk Van Collie in de Herdersstraat. Met de vele uitgestalde verzamelingen en vondsten ademde die plek natuur. We voelden ons er al snel thuis tussen de habitués, iets oudere jongens en meisjes in parka. Allen deelden ze één gemeenschappelijke passie: met gevulde excursietas en verrekijker de natuur in de buurt verkennen.

Mijn broer en ik waren meteen verkocht, niet in het minst omdat we ons, zonder een jota veldervaring, volledig opgenomen voelden tussen al die 'peren', de échte kenners van planten en dieren. Dit was gewoon waar we naar op zoek waren! Meesterkatalysator was gastheer Dirk, net twintig, die ons met zijn natuurlijk charisma en aanstekelijk enthousiasme op sleeptouw nam. Al gauw werd het zolderke een begrip, ons nieuwe mekka. Vanuit deze uitvalsbasis ontrafelden we vele geheimen van de natuur en leerden we spelenderwijs meer dan we toen zelf konden bevatten.

Een jaar eerder was die nieuwe BJN-afdeling opgericht door Dirk, tezamen met een aantal jonge natuurvrienden. Die jongens en meisjes kenden elkaar van de scouts en vogelwerkgroep Tringa, waarvan Paul Houwen, Roeselaars natuurliefhebber en de eerste conservator van de Blankaart, de grote inspirator was. Dirk en kompanen wilden met de BJN een eigen weg inslaan, zonder volwassen pottenkijkers.

Waar haalde hij al die soorten- en terreinkennis vandaan, die hij ons gaandeweg meegaf? Onze mond viel open van verbazing voor de onvermoede natuur in het Sterrebos, het Houthulstbos, de Blankaart en de IJzermonding. Ingespannen tuurden we door verrekijkers om eindelijk zelf het onderscheid te leren maken tussen een kempiaan, tureluur, groenpoot- of zwarte ruiter. Met veel geduld leerde Dirk ons nauwgezet waarnemen. Het lang en verkleumd stilzitten op de natte bosgrond in Houthulst tijdens een dauwtrip, doodmoe van de veel te vroege fietsrit, werd ineens een luxefauteuil toen Dirk ons, nog voor de zon opkwam, op de eerste welluidende zang van boompieper, roodborst en zelfs nachtegaal wees. Langs een oude spoorwegberm samen rondkruipen, bladerend in een versleten flora, om grijskruid, katentstaart, slangenkruid, tandzaad en wolfspoot te determineren. Het verschil tussen amanieten, boleten en russula's onder de knie proberen te krijgen. Dirk was van alle markten thuis en dat gaf onze groeiende veldkennis vleugels.

Verder dan de planten, vogels en zelfs schelpen, leerde Dirk ons om ook kritisch te kijken. Hij stak zijn nek uit en durfde initiatief te nemen, en dat werkte aanstekelijk. In een tijd waarin de goegemeente daar nog niet wakker van lag, organiseerde hij met een hele schare jonge BJN'ers de vier weken lopende tentoonstelling 'Stop, maak van de wereld geen vuilnisbelt.' Een degelijke brochure, van zijn hand, liet hij op honderden exemplaren drukken als leidraad voor de middelbare scholen, die er tijdens de lesweken massaal werden rondgeleid. Tegelijkertijd organiseerden we in het stadhuis wekelijkse lezingen met experts in luchtpollutie, olievervuiling op zee en waterverontreiniging. Gedreven, dat was het minste wat je

Dirk Van Collie, 22 juli 1947 - 18 juli 2020.

Foto: Frieda Vandamme.

van zijn tomeloze inzet kon zeggen. In die jaren mobiliseerde hij ons, BJN Roeselare of dé Roessen, ook voor de 'stookpietentelling'. Illegale en systematische lozingen van petroleum op zee waren rampzalig voor de overwinterende zeevogels, die besmeurd raakten en met duizenden omkwamen of uitgeput op de vloedlijn aanspoelden. Elk winterweekend liepen we als strandjutters een vast traject af van 20 kilometer, op zoek naar de dode zeevogels. Uiteindelijk verzamelden we er duizenden van, om ze in loodzware zakken op tram en trein mee te slepen naar... Dirks 'zolderke'. Daar werden ze gewogen, gemeten en deden we een maagonderzoek, om wetenschappelijke gegevens te verzamelen, en we spoten de vogels honderden liters formol in om ze te bewaren.

Eind december 1970 werden meer dan duizend zeevogels tijdens een grote actie in Brussel rondgedragen. Op het Brouckèreplein spreidden we ze uit, tot grote ontzetting van de omstaanders en de politie. Die wist Dirk zo lang aan het lijntje te houden dat alle belangrijke persgroepen

Dirk en vrienden op het brugje in de Blankaart, anno 1966. Rechtopstaand, v.l.n.r.: Dirk Van Collie, conservator Paul Houwen en Marc Becuwe. Gehurkt: Cien De Roo, Anne Deylgat, en Gudrun Carbonez.

Foto: Cien De Roo.

ruime ruchtbaarheid aan het evenement konden geven. Onder publieke druk kwam deze schandvlek uiteindelijk op de internationale agenda en vandaag behoort de systematische olievervuiling van zee en stranden tot het verleden. Durver Dirk, die ervan overtuigd was dat hij recht

in de schoenen stond en geen stap achteruit zette, haalde zijn slag thuis. Met diezelfde ondernemingszin slaagde Dirk er in Kortrijk in om vanaf nul een bloeiend kopiecenter annex sneldrukkerij uit te bouwen, waar hij al snel een heel team vaste werknemers tewerkstelde.

Maar voor alles blijft Dirk een inspirator met een warm, zeer warm hart. Zelfs als onverwachte entertainer. Op een feest van Wielewaal-vrienden trad als verrassingsact eens een fakir op, met hele gedurfde nummers en een vuurspuwact als apotheose. De verbaasde toeschouwers waren dat nog veel meer toen de fakir zijn tulband afnam en het Dirk bleek te zijn...

Die onvermoede warmte bleef hij vele jaren later ook uitstralen naar Frieda, zijn kinderen en kleinkinderen, waar hij zo fier op was. Ook zijn vele vrienden vonden in het huis en de tuin in de Herdersstraat, omgetoverd tot een groene oase, gezelligheid, rust, wijsheid én lekker eten, want Dirk roerde graag in de potten.

Dirk, na een korte en ongelijke strijd ben je te vroeg een stil bakken geworden. Zo dikwijls willen we nog 'dank je' zeggen voor alle kiemen die je in onze harten hebt gelegd, jij die zoveel gaf en zo weinig vroeg.

Piet Desmet

DE AGENDA EN KALENDER ZIJN ER! PRACHTIGE FOTO'S EN VEEL RUIMTE OM TE SCHRIJVEN. EEN COOL GESCHENK, EN JE STEUNT ER ONZE PROJECTEN MEE.

Kalender te verkrijgen bij
Piet Desmet van NP Mandelstreke.

Meer info: natuur.mandelstreke@gmail.com
of 0484/658.233.

Agenda en kalender te verkrijgen bij
NP Torhout.

Schrijf € 14,99 voor een agenda, € 10 voor een kalender of € 22,49 voor beide over naar rekeningnummer BE96.9733.8345.7505 van NP Torhout. Vermeld in de opmerking even waarvoor je betaalt: x kalender en/of x agenda. NP Torhout zorgt voor een coronaproof levering.

Inventarisatie in het bosreservaat van Wijnendale

Eind 2019 kreeg ik de melding dat het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) en Natuurpunt in 2023 een nieuwe vogelatlas publiceren. De organisatoren zochten nog honderden vrijwillige vogelaars om de komende jaren alle broed- en wintervogels te tellen. Een monsterklus, maar gesneden koek voor de leden van Natuurwerkgroep Torhout. Ons doel: met een viertal ploegen in 3 jaar tijd alle aanwezige vogels tellen op het hele grondgebied van Torhout volgens de richtlijnen van de vogelatlas. Op 1 februari 2020 ging het project officieel van start.

Via boswachter Koen Maertens kreeg ik een vergunning om in het bosreservaat van Wijnendale te tellen. Aanvankelijk dacht ik het gewone protocol van de vogelatlas te volgen: één bezoek ter voorbereiding en daarna in het voorjaar nog 3 bezoeken voor het inventariseren van de broedvogels. Maar dat lukte niet. Het inventariseren was te verslavend. Een uitstekende manier ook om in Coronatijden iets zinvol te doen, 'dicht bij mijn kot'. 80 hectare prachtige natuur voor mezelf. Heerlijk. Resultaat: wekelijks heb ik een bezoekje gebracht aan het bosreservaat, telkens in gezelschap - op coronaveilige

afstand! - van iemand van Natuurwerkgroep Torhout.

De boswachter keek telkens mee over mijn schouder. De rust in het bos is immers belangrijk voor dit ecosysteem. Hij hoopt met deze telling aan iedereen duidelijk te maken dat het Wijnendalebos voor veel planten en dieren het laatste schuiloord is in de streek, een groen eiland in een zee van bewoning, landbouw en wegeninfrastructuur. Enkel een goed beheer, met bijvoorbeeld het in stand houden van bosranden, middelhout en open plekken, en de verbinding met andere groene gebieden, kan er de habitats op peil houden.

Dit artikel geeft geen precieze cijfers over de aantallen broedvogels die we telden in het Wijnendalebos, omdat het pas in de loop van het najaar mogelijk zal zijn om gedetailleerde lijsten uit Avimap te filteren. Dat is het door Sovon Vogelonderzoek Nederland ontwikkelde programma waarin alle waarnemingen worden opgeslagen. Met dit artikel wil ik alvast een impressie geven van mijn wekelijkse bezoeken.

Het gebied dat we inventariseerden

bestaat uit een groot aaneengesloten bos met daarin een paar open stukken. Binnen het bos wisselen hoger gelegen gebieden en nattere valleien elkaar af. Op de hoger liggende delen vind je imposante beuken en eiken, terwijl de elzen en essen hun wortels liever vochtig houden in de nattere valleien. Aansluitend aan het bos liggen er extensieve weilanden, omringd door hagen.

Begin maart, tijdens de voorbereidingsronde, was het meteen boeiend met als uitschieter een goudvink. Van half maart tot half april was het erg druk met baltsende buizerds en haviken, en het geroffel en geroep van vijf soorten spechten (grote bonte specht, middelste bonte specht, kleine bonte specht, groene specht en zwarte specht). Eénmaal deze allemaal op hun nest zaten, werd het heel stil... Nu begrijp ik waarom een boswandeling rond 1 mei vroeger altijd teleurstellend was: de meeste vogels zitten dan op hun eieren en doen er alles aan om niet meer op te vallen!

Naast deze overwinterende soorten heb ik kunnen meemaken hoe heel wat vogels met mondjasmaat terugkeerden uit het zuiden: tjiftjaf, fitis, zwartkop, gekraagde roodstaart, bonte vliegenvanger, spotvogel, grauwe vliegenvanger, koekoek, grasmus, tuinfluiter, boomvalk en wespendif. Kers op de taart, helemaal op het eind van het seizoen, was de vondst van een zingende fluiter. Toch wel heel bijzonder voor onze regio.

Een paar mooie soorten lieten zich kort opmerken tijdens de trektocht naar hun broedgebieden: beflijster, boompieper, houtsnip, ooievaar en de exotisch ogende bijeneter. Maar er waren ook opvallende afwezigen:

De levendbarende hagedissen lieten zich regelmatig zien.

wielewaal en zomertortel, soorten die je hier zou mogen verwachten, maar die het erg moeilijk hebben.

Wijnendalebos is veel meer dan bomen en vogels alleen. Ik keek ook uit naar amfibieën en reptielen, dagvlinders, zoogdieren en al die andere soortgroepen waar ik niets van ken.

Dagvlinders zijn goed vertegenwoordigd op de open stukken in het bos en in de extensieve weilanden eromheen. Dirk Anseeuw volgt dit al jaren op en de bijzonderste soorten zijn eikenpage, grote vos, keizersmantel, kleine ijsvogelvinder, koevinkje, oranjepijpje en als recentste aanwinst het kaasjeskruidkopje, een gevolg van de opwarming van de aarde. Ook gewone soorten als bruin en oranje zandoogje vliegen er in grote aantallen rond.

Mijn passie voor amfibieën en reptielen deed me ook geregeld naar de grond kijken. Levendbarende hagedissen toonden zich geregeld gedurende het ganse seizoen, alhoewel zeer schuw eens ze opgewarmd zijn. De hazelworm leeft meer verborgen. In juni vond ik een volwassen exemplaar; jammer genoeg dood. Het was wachten tot in juli om een drietal levende exemplaren te zien. De hoogzwangere vrouwtjes klopten die maand vele uren in de zon om zo hun jongen te laten ontwikkelen. (Hazelwormen zijn ovovipaar of eierlevendbarend: de eitjes ontwikkelen zich volledig in het lichaam van de moeder en de jongen komen levend ter wereld.)

Uit een onderzoek naar kamsalamanders dat Dirk Anseeuw, Hans Deroo, Wim Rommel en ik in 2013 uitvoerden in het Wijnendalebos, weten we dat de vier watersalamanders toen aanwezig waren in het bosreservaat: Alpenwatersalamander, kleine watersalamander, vinpootsalamander en kamsalamander. Het besluit van ons onderzoek was dat er wellicht een restpopulatie kamsalamanders overleefde in en nabij het bos. Niet-

tegenstaande er in 2014 2 nieuwe poelen gegraven werden om de kamsalamanders meer leefruimte te bieden, hebben Dirk Anseeuw en ik dit jaar geen kamsalamanders meer gezien, ook geen larven. Momenteel is het dus onduidelijk of de soort er nog voorkomt.

Zoogdieren zijn goed vertegenwoordigd in het Wijnendalebos. Ree was wekelijks present, met regelmatig ferm geblaf wanneer ze verstoord werden. In juni hoorde ik een bijzonder geluid, en plots stond ik oog in oog met een klein reekalfje, op zoek naar mama.

Marterachtigen spotten is een ander paar mouwen. In de avondschemering heb ik een paar keer een bunsing van nabij kunnen bewonderen, maar een boommarter in actie zat er niet in. Dat is iets als de lotto winnen, voor mij helaas niet weggelegd. Gelukkig zien we regelmatig boommarters op de beelden van de wildcamera's van Kamil, Ruben en Sarah.

Ik kan enkel maar besluiten dat het Wijnendalebos een brok topnatuur is, dicht bij ons 'kot'. Het afwisselende boslandschap met hier en daar een open plaats, grenzend aan extensieve weilanden met hagen en heggen, staat garant voor een grote variëteit aan leven.

Tot slot wil ik boswachter Koen Maertens danken voor de vergunning en de ondersteuning, en mijn collega's van Natuurwerkgroep voor hun hulp bij het inventariseren. Bedankt Chantal, Dirk, Johan, John, Kamil, Karine, Luc, Nick, Ria, Ruben, Wim, ... Een bos geeft zijn geheimen niet zo makkelijk prijs en dat extra paar ogen was telkens meer dan welkom!

Geert Carette

Foto's: Geert Carette (hazelworm & levendbarende hagedis) en Kamil Daneels (kleine ijsvogelvinder, ree & zwarte specht).

Van boven naar onder:
hazelworm, ree, kleine ijsvogelvinder
en zwarte specht.

Wandelen voor het Groenhovebos

Expeditie Natuurpunt is een avontu-
rentocht door de Vlaamse wildernis.
In een weekend in juni leggen teams
van vier personen, begeleid door
een of meer teamcoaches, een fysiek
uitdagende tocht af met de fiets en/
of per kano en/of te voet. Voor een
team aan de tocht begint, moet het
minimum € 1.500 inzamelen voor
een natuurgebied naar keuze. In-
schrijven kan vanaf januari op www.expeditienatuurpunt.be.

In 2019 beleefde Team Origin'O een
onvergetelijke kano-expeditie en
daarom plannen ze in 2021 een wan-
deltocht. Veerle Callebert en Wim
Verschelde coachen Ruben Beerens,
Guy Thorrez, Valérie Hauspie en Ca-
sper Thorrez, die wandelen voor het
Groenhovebos in Torhout. Ze heb-
ben hun team 'De Boskabouters' ge-
noemd.

Wim Verschelde herinnert zich nog
goed het Groenhovebos uit zijn kin-
dertijd. "In 1966 bouwden mijn ouders
het eerste huis in de Ruitjesbosstraat,

*aan de overkant van waar nu de Vrouw-
kenswegel zich bevindt. Het was prach-
tig om daar op te groeien: aan de ene
kant had je de boeren en hun landerijen,
aan de andere kant het bos. We groei-
den op midden in de natuur. In de beek
achter het domein The Paddock zaten
stekelbaarsjes en salamanders. De twee
grote visvijvers aan de Bosdreef lagen
er toen nog niet. Die zijn pas later uit-
gegraven. In de beken en poelen in het
bos huisden waterhoentjes. We zagen
fazanten, patrijzen, hazen en konijnen.
En ook de sierlijke hermelijn: bruin met
witte buik in de zomer, helemaal wit
met enkel een zwarte staartpunt in de
winter. Je had toen ook nog een echte
boswachter in Groenhovebos. We waren
er een beetje bang van. Hij had een gro-
te hond en zowaar een geweer! Maar
ik heb het bos ook zien veranderen, in
de tijd van de grote verkaveling. Onze
paadjes werden geasfalteerd, er werden
huisjes gebouwd en beton en prikkel-
draad deden er hun intrede."*

Guy Thorrez vindt het fantastisch
welke inspanningen Natuurpunt Tor-

hout de laatste jaren in het Groen-
hovebos heeft geleverd. Kleine kavels
werden stuk voor stuk opgekocht, de
afsluitingen en (prikkel)draad verwij-
derd, de oude chalets afgebroken en
de exotische planten weggenomen.
"In het verleden hielp ik wel eens mee,
samen met mijn vrouw Valérie en onze
zoon Casper. Nu staan we in voor de
picknick voor de vrijwilligers die de wer-
ken uitvoeren en kom ikzelf vooral in
het bos om er in alle rust te wandelen."

Als recente inwoner van Torhout wil
Ruben Beerens zijn steentje bijdra-
gen (liefst niet in een schoen, wel-
teverstaan) aan al het fantastische
werk dat Natuurpunt Torhout en an-
dere lokale enthousiastelingen ver-
wezenlijken. "Wanneer we allemaal
samen stappen in de goede richting
zetten, kunnen we het Houtland op-
nieuw houtig maken."

De Boskabouters blijven optimistisch
en gaan er van uit dat de Natuur-
punt Expeditie in 2021 zal kunnen
doorgaan. Daarvoor moeten ze dus

Torre, de mascotte van de Boskabouters,
kan je kopen voor 7 euro bij BIOGUY.
Foto: Valérie Hauspie.

De vrijwilligers van Natuurpunt Torhout hebben de voorbije jaren al massa's
afsluitingen en (prikkel)draad verwijderd, oude chalets afgebroken en
de exotische planten weggenomen. Foto: Jozef Germonprez.

Wim heeft goede herinneringen aan zijn jeugd in het Groenhovebos. Wel even geleden zo te zien, want toen sneeuwde het nog! :-). Foto: Wim Verschelde.

opnieuw het startbedrag van 1.500 euro bijeenkrijgen, een bedrag dat volledig besteed wordt aan de aankoop en het onderhoud van perce-

len in het Groenhovebos. Daarom organiseren ze opnieuw tal van financiële acties:

- De mascotte van de Boskabouters wordt verkocht voor de prijs van 7 euro.
- Net zoals de vorige keer wordt een 4-pack biertjes verkocht voor 10 euro: een verrassende selectie van nieuwe biologische en lokale biertjes in een kartonnen geschenkverpakking.
- Een Boskabouter-doe-boekje met een wandelzoektocht in Groenhovebos wordt verkocht voor 5 euro. Alles is verkrijgbaar bij de Boskabouters en bij BIOGUY (Origin'O Torhout).
- Van zodra mogelijk zullen er boskabouterwandelingen georganiseerd worden met aansluitend hapjes en drankjes, workshop stokkabouters maken, ...

Alle acties worden op de facebookpagina '2021 de boskabouters' aangekondigd. Volg ons gerust. Delen is leuk. En extra ideeën of helpende handen zijn natuurlijk ook altijd welkom!

En wil je het aankoopproject in het Groenhovebos rechtstreeks steunen? Dat kan ook door over te schrijven naar rekeningnummer BE56.2930.2120.7588 met vermelding 'Groenhove 5580'. Voor alle schenkingen boven de 40 euro krijg je dit jaar een verhoogde teruggave van de belastingen van 60 %.

Boskaboutergroeten,

Veerle, Wim, Ruben, Guy, Valérie en Casper

MA - DO
9u00 - 18u00
VRIJDAG
9u00 - 19u00
ZATERDAG
9u00 - 13u00

ANDER LOGO - ZELFDE GLIMLACH

BIOGUY - INDUSTRIELAAN 3 - 8820 TORHOUT - 050 22 20 97

“Le Bellet”

Vakantieverblijf te huur
in het hart van de natuur
www.aubellet.com

Karel en Kristien Desmet-Naessens “Le Bellet”
19400 Monceaux sur Dordogne - Corrèze - France
kristien.naessens@gmail.com - 0033 555 911 017 - of +32 (0)486 021 249

KLUSJESDIENST 0488/811 245
info@klustor.be • www.klustor.be

Nieuwbouw & verbouwingen
Carports & bijgebouwen - Terrassen & opritten

DBO POPELIER

**DUURZAME
BOUW- EN
OMGEVINGSWERKEN**

UITVOERING & ADVIES

Lakenstraat 58 - 8800 Roeselare
0472 38 12 75 - info@dbo-popelier.be
www.dbo-popelier.be

Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen vzw is een regionaal samenwerkingsverband tussen 4 Natuurpuntafdelingen, 2 Natuurpuntkernen, 1 onafhankelijke vereniging en een aantal werkgroepen. 'De knotwilg' is het kwartaalijdschrift van onze vereniging. NP MWV vzw is erkend en wordt gesubsidieerd door de Vlaamse overheid.

Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen

- Secretariaat & zetel NP MWV
- Adres: Torhoutstraat 66, 8810 Lichtervelde
- Tel. secretariaat: 051/700.695
- E-mail secretariaat: peterlemmens@natuurpunt.be
- Het secretariaat is in principe alle weekdays open van 9 - 12 u. en 13 - 16 u., maar neem zo mogelijk vooraf contact op om verrassingen te vermijden. Andere dagen en uren op afspraak.
- Rek. nr.: BE53.9731.7610.5453.
- Website: www.natuurpunt.be/natuurpunt-midden-west-vlaanderen
- Contactpersoon
- Tel. erevoorzitter: 051/589.418
- E-mail erevoorzitter: pollentiergeorges@outlook.com

Aangesloten natuurverenigingen

Natuurpunt Gistel-Oudenburg & Hoge Dijken vzw

Koenraad Blontrock (059/250.697 - koenraad.blontrock@gmail.com).
Rek. nr.: BE82.0682.0550.8368

Natuurpunt Mandelstreek

(Hooglede - Roeselare - Ledegem - Moorslede - Staden)
Peter Hantson (051/203.063 - voorzitter@natuurpuntmandelstreek.be).
www.natuurpuntmandelstreek.be
Rek. nr.: BE51.9799.6273.0762

Natuurpunt kern de Reiger (Moorslede)

Jean-Pierre Vandamme (051/771.213 - jeanpierrevandamme@skynet.be).
Rek. nr.: BE82.4664.3681.6168

Natuurpunt kern Groot-Staden (Staden)

Ivan Bruneel (0496/365.628 - natuurpuntgrootstaden@gmail.com).
Rek. nr.: BE87.9733.5278.5394

Natuurpunt Ruidenberg (Ichtegem - Koekelare - Kortemark)

Georges Pollentier (051/589.418 - Pollentiergeorges@outlook.com)
www.natuurpunt.be/natuurpunt-ruidenberg
Rek. nr.: BE47.9733.8607.4380

Natuurpunt Torhout

Bart Van Thuyne (0479/812.963 - bart.van.thuyne@telenet.be)
www.natuurpunt.be/natuurpunt-torhout
Rek. nr.: BE96.9733.8345.7505

Ruimte (Diksmuide)

Jef Dumoulin (051/500.866 - jef.dumoulin@skynet.be)
Rek. nr.: BE47.0680.6704.2080

Aangesloten thematische werkgroepen

Amfibieënwerkgroep (NPM)

Martine Lakiere (0479/780.002 - martine.lakiere@telenet.be)

Beheerteam Torhout (NPT)

Roney Debaille (050/214.574 - rdebaille@gmail.com)

Natuurfotografen Hoge Dijken (NPGO&HD)

Patrick Pottier (059/709.604 - patrick.pottier@telenet.be)
www.nfhd.be

Natuurwerkgroep Torhout

(amfibieën, reptielen, vogels, zoogdieren - NPT)
Geert Carette (050/215.483 - geert.carette@skynet.be)

Steenuilwerkgroep Mandelstreek (NPM)

Ludo Momerency (051/225.280 - steenuilwerkgroep@natuurpuntmandelstreek.be)

Uilenwerkgroep Hoge Dijken (NPGO&HD)

Dirk Peene (059/267.802 - dirk.peene@eandis.be)

Vogelwerkgroep (NPM)

Johan Bostoen (0475/381.084 - johan.bostoen@gmail.com)

Werkgroep Trage Wegen (NPT)

Roney Debaille (050/214.574 - rdebaille@gmail.com)

Zoogdierenwerkgroep (NPM)

Michael Parmentier (0483/638.090 - michael.parmentier@hotmail.com)

Zwalimop (zwammen, lichenen, mossen, planten - NPM)

Peter Hantson (051/203.063 - voorzitter@natuurpuntmandelstreek.be)

Vragen over ons privacybeleid? Neem contact op met het secretariaat.

Natuurgebieden

Bourgognepolders (Oudenburg)

Dirk Anseeuw (051/581.122 - dirkanseeuw@hotmail.com)

Groenhove (Torhout)

Bart Van Thuyne (0479/812.963 - bart.van.thuyne@telenet.be)

Kleiputten (Rumbeke)

Piet Desmet (051/225.852 - natuur.mandelstreek@gmail.com)

Moerasje (Torhout)

Roney Debaille (050/214.574 - rdebaille@gmail.com)

Snipgate (Gistel)

Koenraad Blontrock (059/250.697 - koenraad.blontrock@gmail.com)

Swal (Koekelare)

Georges Pollentier (051/589.418 - Pollentiergeorges@outlook.com)

De Vijfwegenpoel (Poelkapelle/Staden)

Ivan Bruneel (0496/365.628 - ivan.bruneel@telenet.be)

Waterdambosje (Moorslede)

Steven Nuytten (0477/446.772 - steven.nuytten@telenet.be)

Zwaanhoek (Oudenburg)

Marc Deknock (059/265.068 - marc.deknock@telenet.be)

Lid worden?

Een lidmaatschap kost 30 euro en als lid krijg je 4 x per jaar 'de knotwilg' en het 'Natuurblad' in je bus. Als extraatjes ben je verzekerd tijdens alle Natuurpunt-activiteiten én krijg je korting in de Natuurpuntwinkel en bij tal van partners. (Zie www.natuurpunt.be/voordelen). Wie voor het eerst lid wordt, krijgt een welkomstpakket met o.m. de prachtige Natuurpunt fiets- en wandelgids. Woon je in Gistel, Hooglede, Ichtegem, Koekelare, Kortemark, Ledegem, Moor-slede, Oudenburg, Roeselare, Staden of Torhout? Schrijf dan 30 euro over naar rek. nr. BE17.2300.0442.3321. Of bespaar Natuurpunt een hoop administratieve kosten door een domiciliëringsoverdracht in te vullen op www.natuurpunt.be > lid worden. Woon je in een andere gemeente? Neem dan contact op met het secretariaat.

Abonnement?

Ben je al lid van een andere Natuurpuntafdeling, dan kan je ook een abonnement nemen op 'de knotwilg' alleen. Schrijf 10 euro over naar rekeningnummer BE53.9731.7610.5453 en vermeld daarbij 'abonnement DK'.

Digitale nieuwsbrief 'De Groene Flits'.

Neem contact op met het secretariaat.

Redactieraad en eindredactie

Raad van bestuur & secretariaat.

Vormgeving en druk

Opmaak door MR-PRINT.BE, 0495/789.474, info@mr-print.be
Druk door Lowyck, Archimedesstraat 53, 8400 Oostende
Papier met EU-Ecolabel en ECF- en FSC-certificaat.

Oplage 3.105 exemplaren

Steun onze projecten

Storten kan op rekeningnummer BE56.2930.2120.7588 van Natuurpunt Beheer vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen met de vermelding 'gift aan' en het projectnummer van jouw keuze. Voor schenkingen vanaf 40 euro krijg je een fiscaal attest.

BOURGOGNEPOLDER - 5554	GROENHOVE - 5580
MANDELSTREEK - 3567	SNIPGATE - 5562
VIJFWEGENPOEL - 5587	ZWAANHOEK - 5539
WATERDAMBOSJE - 5594	FONDS NP MWV - 4029

Steenuilwerkgroep - GEW-2492 op rekeningnummer BE12.2300.5247.4592 van Natuurpunt Studie vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen.

Een ziek of gekwetst dier gevonden?

Kijk op www.voc-bulskampveld.be (VOC Beernem, tel. 050/790.959) of www.vogelopvangcentrum.be (VOC Oostende, tel. 059/806.766).

Een flagrante overtreding van de natuurwetgeving?

Meld dit aan de natuurinspectie van Oost- & West-Vlaanderen op natuurinspectie.west.anb@vlaanderen.be, 0474/301.428 of (buiten de kantooruren) 0499/949.377.

ACTIVITEITENKALENDER NATUURPUNT MIDDEN-WEST-VLAANDEREN (NP MWV)

Activiteiten van Natuurpunt Gistel-Oudenburg & Hoge Dijken vzw (NPGO&HD), Natuurpunt Mandelstreke (NPM), Kern De Reiger (NPKDR), Kern Groot-Staden (NPKGS), Natuurpunt Ruidenberg (NPR), Natuurpunt Torhout (NPT), Ruimte Diksmuide (RD) én externen.

Datum	Uur	Activiteit	Organisatie
Za. 10 okt.	om 8 u.	Controle slaapmuizenkasten	i.s.m. NPT
Za. 10 okt.	vanaf 13.30 u.	'Repair Café' met Torhout Content	i.s.m. NPT
Za. 10 okt.	om 19 u.	'Nacht van de duisternis': 'De Vufwegen in d'n doenkre'	NPKGS
Zo. 11 okt.	om 9 u.	Familiewerkdag in het Groenhovebos	NPT
Zo. 11 okt.	om 9 u.	'Week van het Bos': herfstwandeling in Wijnendale	NPGO&HD
Zo. 11 okt.	om 14.30 u.	Wandeling in het arboretum	NPR
Za. 17 okt.	om 14 u.	'Dag van de Trage Weg': op ontdekking in en rond Don Bosco	NPT
Zo. 18 okt.	om 8.30 u.	Watervogeltelling	NPGO&HD
Zo. 18 okt.	om 9 u.	Watervogeltelling	NPT
Zo. 18 okt.	om 10 u.	Herfst in 'De Kleiputten'	NPM
Zo. 18 okt.	vanaf 14 u.	'Dag van de Trage Weg' in Bovekerke	i.s.m. NPR
Zo. 18 okt.	om 14 u.	Paddenstoelenwandeling in het Wijnendalebos	NPM
Za. 24 okt.	om 14 u.	Herfstwandeling in het Polygoonbos	NPKDR
Zo. 8 nov.	om 16 u.	De Swal in herfststooi	NPR
Di. 10 nov.	om 13 u.	Weekwerkdag in het Groenhovebos	NPT
Za. 14 nov.	om 13.30 u.	Wilgen knotten in 'De Swal'	NPT
Zo. 15 nov.	om 8.30 u.	Daguitstap naar de Ilzervallei	NPM
Zo. 15 nov.	om 8.30 u.	Watervogeltelling	NPGO&HD
Zo. 15 nov.	om 9 u.	Familiewerkdag in het Groenhovebos	NPT
Zo. 15 nov.	om 9 u.	Watervogeltelling	NPT
Za. 21 & zo. 22 nov.		'Dag van de Natuur'	NP
Za. 21 nov.	vanaf 9 u.	'Dag van de Natuur' in 'De Hoge Dijken'	NPGO&HD
Za. 21 nov.	om 9 u.	'Dag van de natuur' in 'De Kleiputten'	NPM
Zo. 29 nov.	om 10 u.	Kabouterhuizenzoektocht	NPT
Van wo. 2 t.e.m. zo. 6 dec.		Opendeurdagen 'Sights of Nature'	Sights of Nature
Di. 8 dec.	om 13 u.	Weekwerkdag in het Moerasje	NPT
Zo. 13 dec.	om 8.30 u.	Daguitstap naar de Uitkerkse Polder	NPM
Zo. 13 dec.	om 8.30 u.	Watervogeltelling	NPGO&HD
Zo. 13 dec.	om 9 u.	Familiewerkdag in het Groenhovebos	NPT
Zo. 13 dec.	om 9 u.	Ganzentocht	NPGO&HD
Zo. 13 dec.	om 9 u.	Watervogeltelling	NPT
Zo. 13 dec.	om 14 u.	Herfstwandeling in d'Aertrycke	NPR
Zo. 27 dec.	om 10 u.	Glühweinwandeling over het Fonteinpad	NPT
Ma. 28 dec.	om 13.30 u.	Nestkasten timmeren	NPM
Di. 5 jan.	om 13 u.	Weekwerkdag in het Groenhovebos	NPT
Vanaf zo. 14 mrt.	om 9.30 u.	Start cursus 'Natuurverkenner'	NPT

Verdere info en praktische afspraken vind je middenin deze 'knotwilg'.
De laatste info & eventuele wijzigingen vind je terug in onze gratis maandelijkse nieuwsbrief 'De Groene Flits'.
Geïnteresseerd? Stuur een mailtje naar peterlemmens@natuurpunt.be.